

Paul Ciese

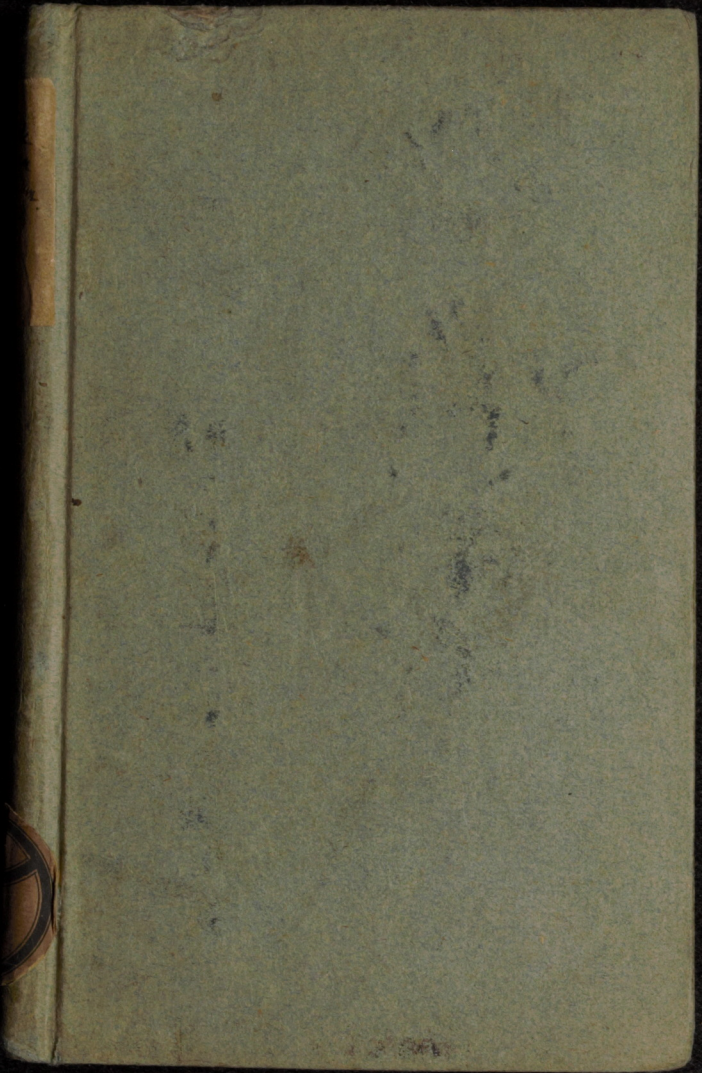
**Manuale Actionvm Forensivm, Qvo Tvm Ordinariae, Tvm Etiam Interdicta, Sev
Extraordinariæ, Quæ pro iis competunt, Ex Jvre-Cons. Practicor. Tractatibvs
Envcleatae Continentvr : Atque ita, Cognitione Actionum per Divisiones breviter,
& quasi per Tabellas annexa, In Vsvs Stvdiosorvm Jvris Offervntvr**

Rostochii & Parchimi: Apvd Georg. Lvd. Fritschivm, 1725

<https://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn169695388X>

Druck Freier Zugang

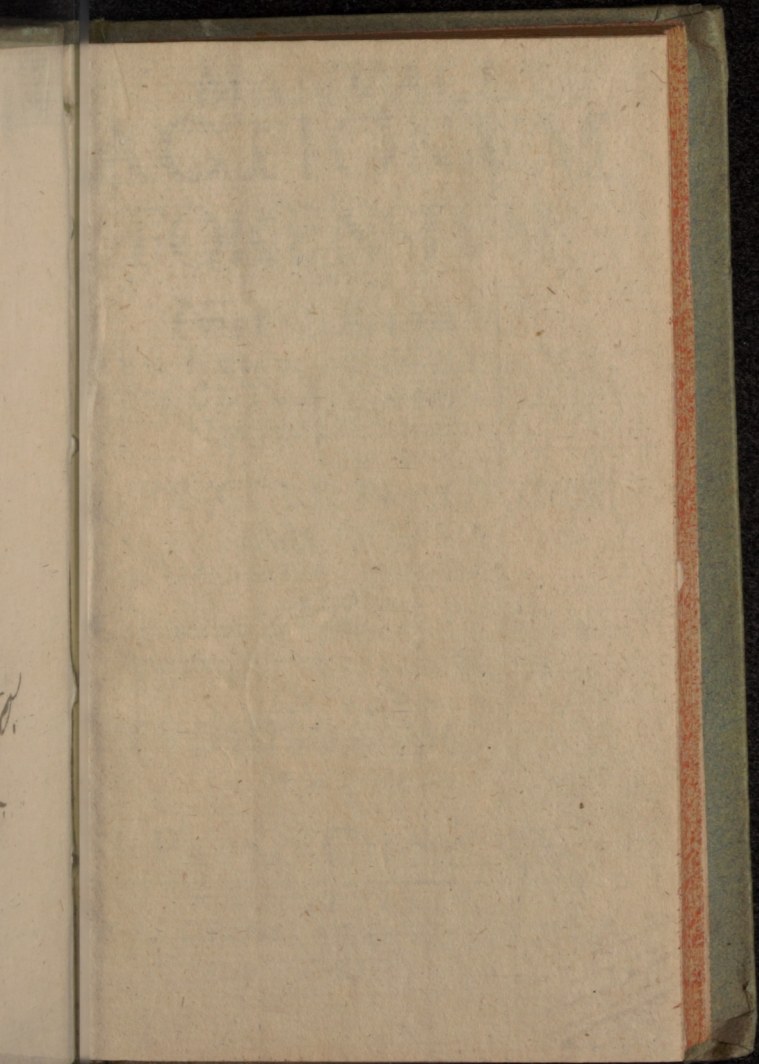
~~XXVIII~~
71-168.

J. R.

31.17.

Th' - 3160.

Je - 3964.

M
ACT
FOR
TVM
TVM ET
Sev BX
Qua
JURE-CO
ENVCLE
Cognitione
breuiter,&
STVDIO
PAVI
ROST
AVD GEO

MANVALE
ACTIONVM
FORENSIVM,

QVO
TVM ORDINARIAE,
TVM ETIAM INTERDICTA,
SEV EXTRAORDINARIÆ,
Quæ pro iis competunt,

EX
JURE-CONS. PRACTICOR.
TRACTATIBVS

ENVCLEATAE CONTINENTVR,

Atque ita,

Cognitione Actionum per Divisiones
breviter, & quasi per Tabellas annexa,

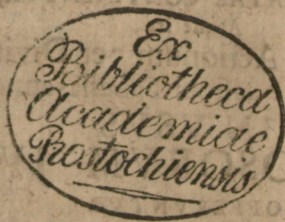
IN VSVS
STVDIOSORVM IVRIS
OFFERVNTVR

a
PAVLO CIESIO, D.

ROSTOCHII & PARCHIMI,
APVD GEORG. LVD. FRITSCHIVM.

1725.

MANUALE
ACTIONVM
FORENSIVM
ORDINARIAT
Horat. de Arte poëtica:
Quicquid præcipies, esto brevis,
ut cito dicta
Percipiant animi dociles, tene-
antque fideles.

LECTORI ÆQVANIMO

SALVTEM!

Actum agere forsā vide-
or, dum *Actionum*, & *Ex-*
actionum Forensium mani-
pulum offerre intendo,
laud ignorans, quod alii Doctores
Actionum plaustra jam pridem in
publicum prodixerint. Sed eo non
attento, huncce manipulum iis gra-
tum & acceptum fore, confido,
quibus est animus, memoriæ suæ
mandandi *Actionum* forensium
contenta, breviter concepta, ut ne
psimet cogantur, illa ex amplis a-
riorum Doctorum Operibus enu-
cleare. *Actionum* judicialium ma-
teria hic non indiget præconio pe-

A 2

culiari,

PRÆFAMEN.

culiari, quia omnibus, qui Jurisprudentiæ incumbunt, patet illarum utilitas & necessitas. Juris nostri Studium duabus absolvitur partibus, nempe tum cognitione Juris accurata, tum hujus Juris obtinendi ratione, seu modo. Et quidem Juris cognitio involvit notitiam, quidnam Juris nobis tribuendum sit tam in persona, partim nostra, partim aliena, quam in rebus, quatenus scil. illud consistat aut in acquirendo, aut in conservando, aut in minuendo. Ad obtinendi Juris illius nostri rationem, seu modum, quod attinet, monendum erit, hoc fieri in Judiciis per rectam ejusdem persecutionem, quæ per Actiones expeditur. Etenim *personis de rebus per Actiones jus redditur. Conf. Donnell. Comment. Jur. Civil. Lib. 2. Cap. 2.* Actionum cognitio tum Actori, tum Reo, tum ipsi Judici est necessaria;

PR
cessaria; aff
rentionis,
ante omnia p
ut Exception
tes oppon
antem, ut Se
formet. In
forenses, ea
necesse est,
Judicis. In
one autem p
Tit. I. *Causa*,
sicut Actio
rat. II. *Lex*,
non sufficiat
seu Jus, Act
Res, seu id
agitur, seu o
pe horum
claudicabit
sens Libelle
de sunt in
ut ibidem

PRÆFAMEN.

effaria; *Actori* nempe, ut suæ intentionis, seu *Causæ*, fundamentum ante omnia perspectum habeat; *Reo*, ut *Exceptiones* legitimas ac competentes opponat, & adhibeat. *Judici* autem, ut *Sententiam* recte, riteque formet. Investiget ergo *Actiones* forenses, easque bene sibi imprimat, necesse est, qui illis uti concupit in *Judiciis*. In *Actionum* investigatione autem præcipue attendenda venit *I. Causa*, ex qua agitur; nam is nescit *Actionem*, qui ejus causam ignorat. *II. Lex*, seu *Jus*, quo agitur; cum non sufficiat causa, nisi assistat *Lex*, seu *Jus*, *Actionem* suppeditans. *III. Res*, seu id, de quo, & cujus gratia agitur, seu quod petitur. Uno quippe horum deficiente, ipsa *Actio* claudicabit. *Actiones*, quas præfens *Libellus* complectitur, spectandæ sunt in sensu juridico latiori, ita, ut ibidem comprehendantur non

PRÆFAMEN.

modo civiles persecutiones foren-
ses, siue sint ordinariæ, siue extra-
ordinariæ, seu Interdicta, sed etiam
Officii Nobilis Judicis Imploratio-
nes, Actiones præjudiciales, &c.
In hoc Opusculo usus sum B. Dn.
Hoppii tum Actionibus, ab Eodem
in suo Memoriali (uti vocatur) pro-
positis, tum etiam Ejusdem metho-
do alphabetica. Quoniam autem
Ille ibidem saltim Actiones ordina-
rias, easque non omnes, exhibuit,
hinc operæ pretium duxi, ut non
modo Actiones, ab Illo omissas, ve-
rum etiam Interdicta, seu Extraor-
dinarias, quæ pro iis competunt,
ex Jure Consultorum Practicorum
Commentariis, atque Scriptis con-
cinnarem, inque publicum emitte-
rem, opitulaturus ita & memoriæ,
& labori Studiosorum, qui sunt o-
perosi in Actionibus eruendis, quas
aliorum Doctorum Tractatus pro-
lixius

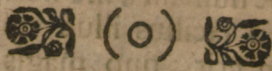
PR
viris contin
des a me
politis Acha
kericum +
gine denota
si notiam
forentes con
ris Studioso
cant, vel m
illos oportea
minum ac re
seu Descript
Hæ præp
perplexas ta
que illustra
monente
Si in exhibi
onibus & D
(nam hoc b
duco) ee
scendum e
Consultis
tum Descrip

PRÆFAMEN.

xius continent. Quænam Actio-
 nes a me sint *B. Domini Hoppii* pro-
 positis Actionibus inspersæ, per a-
 teriscum * in hujus Opusculi mar-
 gine denotatur. Sub finem adjun-
 xi notitiam Divisionum, Actiones
 forenses concernentium. Quæ Ju-
 ris Studiosis vel maxime condu-
 cant, vel memoriæ suæ mandare,
 illos oporteat, sunt, me judicium no-
 minum ac rerum tum Definitiones,
 seu Descriptiones, tum Divisiones.
 Hæ præprimis ad Quæstiones Juris
 perplexas facile dissolvendas, simul-
 que illustrandas, optime faciunt,
 monente *Saliceto in præfat. ad Cod.*
 Si in exhibitis Actionum Descripti-
 onibus & Divisionibus erraverim,
 (nam hoc humani a me non alienum
 duco) eo facilius illud mihi igno-
 scendum erit, quo magis a Jure-
 Consultis, utut famigeratissimis,
 tum Descriptiones, tum Divisiones

PRÆFAMEN.

Actionum variantes exhibentur. Mearum putavi esse partium, hac methodo Juventuti inservire, eique, B. Dn. *Hoppium* imitaturus, viam ad Actiones forenses eo facilius memoriae suæ infigendas, sternere & complanare. Hæc, quæ præsens Libellus complectitur, *Lectori Benevolo* non fore despiciatui, conjecturo. *Comi ructus & morsus flocci* facio. Nihil quippe scriptum conpicimus, quod suos non patiatur osos ac rosores. Quicquid autem sit! ut *Lector* & benevolus & malevolus optime valeant, opto animitus. Dabantur Rostochii die 14. Sept. 1724.

I. N. J.

I. N. J.

A.

* **O**B ABSENTIAM datur aliquan-
do *Actio Rescissoria. vid. lit. R.*

* Si **ACCUSATUS**, seu contra quem
Actio instituta, injuste exemptus,
quænam detur Actio? vid. infr. A-
ctio de in **JUS VOCATO NON**
EXIMENDO.

* *Actio Interdicti de ACTU & ITI-*
NERE. vid. lit. I.

* Ex **ADMINISTRATIONE** *rerum*
publicarum Actio datur

Eis, penes quos in civitate imperium
atque jurisdictio est. *Coch. in Prax.*

Fori Germ. P. 2. voc. Administratio. p.

127. item cuilibet de populo compe-

tit potestas, de negotiis Reipubl.

causa gestis rationem reddi, peten-

di. Coch. d. l. Mev. P. 8. D. 94. num. 2. 3.
Adversus administratores rerum publi-

carum, qui dolum, culpam latam,
vel levem admiserunt. Coch. P. 2. d. l.

p. 126. Eckolt. ad ff. de Administratione rerum ad civitat. pertin. §. 2. Lauterbach. Compend. ff. p.

Ad id, ut præstetur simplum, si ob le-
vem culpam, seu negligentiam in-
stituatur. Sin vero instituatur ob
dolum, & culpam latam, præstan-
dum est duplum, & quidem regu-
lariter tantum in sortem, (æque in
usuras. Swendend. ad Eckolt. d. l. §. 2.)
de eo, quod tempore administrati-
onis accidit. Eckolt. d. l. §. 2.

* *Actio* ex ADMINISTRATIONE re-
rum privatarum, datur

Eis, quorum specialiter interest, res
suas bene administrari.

Adversus administratores rerum priva-
tarum.

Ad id, ut rationes reddant, (& quidem
regulariter in loco Administratio-
nis gestæ) & damna levi culpa data
resarciant. Coch. d. l. Ad hanc Actio-
nem in specie pertinet Actio adver-
sus Tutores, negotiorum gestores,
socios, creditores, qui ex causa ju-
dicati

dicati bona ex immiffione poffident,
 ufufructuarios, heredes fideicom-
 miffarios, Procuratores, executores
 testamentorum. Aft hæc fpeciatiim
 fuis locis proponuntur. *Coch. d. l. p. 131.*

Datur contra

Ex ADMINISTRATIONE *Actio Ad-*
ministratori,

Adverfus dominum, cui rationes red-
 dere tenetur,

Ad id, ut dominus rationes recipiat,
 & facta calculatione administrator
 abfolvatur ab adminiftrationis vin-
 culo. *Coch. d. l. P. 2. p. 133.*

* *Actio* ex ADVOCATIA (Schirm
 oder Schutz, Recht) datur

Patronis, feu Protectoribus,
Adverfus clientes fuos ex contractu, feu
 pacto, feu ftipulatione. *Coch. d. l.*

Ad afferendum jus patronatus, feu pro-
 tectionis. *Coch. d. l.*

* Ex ADVOCATIONIS Officio *Actio*
 datur

Advocato

Adverfus clientem,

Ad consequendum salarium; Si conventio non intervenerit, competit extraordinaria persecutio, seu Officii Nobilis imploratio. Sin conventio adsit, & certum quid promissum nudo pacto, salarium moribus per conditionem ex consuetudine petitur. Si pacto in continenti adjecto, actione mandati; si ex intervallo, extraordinarie petitur. Si stipulatio intercessit, actione ex stipulatu, si incertum promissum, extra ordinem petitur. Vid. Coch. d. l. P. 2. voc. Advocatio.

* Vice versa datur

Clienti,

Adversus Advocatum,

Ad id, ut invitus patrocinium præstet.

Item si velit causam deserere, datur adversus eum Actio mandati: Si imperite & negligenter consuluit, vel postulavit, datur Actio ex L. Aquil. in factum. Mev. P. 6. D. 209. Coch. d. l.

* Actio contra **ÆDIFICANTEM**
datur aliquando Actio de **NUNCIATIONE**

TIONE NOVI OPERIS. *vid. lit. N.*
 aliquando PLUVIÆ ARCENDÆ.
vid. lit. P.

* ÆDIFICANS, lignum alienum jun-
 gens, tenetur TIGNI JUNCTI
 Actione. *vid. lit. T.*

Actio ÆDILITIA in factum datur

Ei, qui damnum passus est ab animali
 feroci, v. g. cane, verre, &c. ibi ha-
 bito, ubi vulgo iter fit, l. 40. & 41.
ff. de Ædil. Edict. Aut si liber homo
 periit, cuius ex populo. *arg. l. 5. §. 5.*
ff. de bis, qui effud.

Adversus dominum ejusmodi animalis.
 Ad duplum, si rei æstimabili damnum
 datum. Aut pœnam CC. solidorum, si
 liber homo exinde perierit. Aut
 si tantum ei nocitum, ad pœnam ar-
 bitrariam, l. 42. *ff. de Ædil. Edict.* & 6.
fn. Instir. Si quadrup. fec. dic.

Actio ÆSTIMATORIA, seu QVAN-
 TI MINORIS, *vid. lit. Q.*

Actio ÆSTIMATORIA, *prescriptis ver-*
bis, datur

A 7

Ei,

*Ei, qui rem pretio certo æstimatam,
vendendam dedit,*

*Adversus eum, qui rem alterius ita ac-
cepit.*

*Ad id, ut vel ipsa res, vel ejus æstima-
tio reddatur. l. 1. §. 1. ff. de Æstimat.
Act.*

*Actio de AGNOSCENDO PARTU.
vid. lit. P.*

* *Ob AGROS CONFUSOS datur
Actio FINIUM REGUNDORUM.
vid. lit. F.*

*Actio de ALBO CORRUPTO datur
Cui libet de populo. arg. l. 7. pr. in fin. ff.
de Jurisdic.*

*Adversus eum, qui Album Prætoris,
quod perpetuæ Jurisdictionis causa
propositum erat, dolose corrumpit.
l. 9. ff. eod.*

*Ad pœnam D. aureorum. §. 12. Instit. de
Action. §. d. l. 7. pr.*

*Actio de ALEATORIBVS datur
his, qui vel ab initio compulsi sunt ad
lulum, vel, postquam victi, sunt de-
senti. l. 2. pr. ff. de Aleator.*

Adver-

Adversus ale-
denient

Ad id, ut au-
opus pub

§. pr. ff. de

Actio in fact
judicii mu

Ei, cuius ca
dulentam

Alienat: ja

Adversus illu
aut duric

tuit l. per

Ad id, quoc
rem adve

causam n

rem. l. 3.

Actio de

Ei, cui deb
Adversus de

Ad id, ut al
Præri For

Actio rerum
illis, qui qu

Adversus aleatores compellentes, aut detinentes. *d. l. 3.*

Ad id, ut aut multa multentur, aut in opus publicum condemnentur. l. 1. §. fin. ff. eod.

Actio in factum de ALIENATIONE judicii mutandi causa facta, datur

Ei, cujus causa per alienationem fraudulentam reddita deterior. l. 1. ff. de Alienat. judic. mut.

Adversus illum, qui dolose alienavit, aut durio- rem adversarium substituit. l. pen. & ult. ff. eod.

Ad id, quod interest Actoris, durio- rem adversarium non habuisse, aut causam non fuisse redditam deterio- rem. l. 3. §. 4. & l. 4. §. ult. ff. eod.

* *Actio de ALIMENTIS datur*

Ei, cui debentur alimenta,

Adversus debentem,

Ad id, ut alimenta præstentur. Cocks, in Praxi Fori German. voc. Alimenta.

Actio rerum AMOTARVM, datur

Illis, qui quondam conjuges fuerunt,

Adversus

*Adversus se invicem, l. 1. § 25. ff. de
Action. rer. amot.*

*Adres constante matrimonio divortii cau-
sa amotas, recuperandas, l. 3. pr. §
l. 21. §. 1. ff. eod. aut si non amplius
exstent, illarum æstimationem. l. 17.
§. 2. eod.*

* *Actio ob ANATOCISMUM datur
Debitori, qui usuras usurarum solvit,
Adversus creditorem, qui eas accepit.
Ad id, ut illæ restituantur. Possunt ta-
men repeti per conditionem inde-
biti. l. 26. §. 1. ff. de Condict. indeb. Coch.
d. l. voc. Anatocismus.*

* *Si ANIMALIA damnum inferunt,
datur modo Actio ÆDILITIA, vid.
lib. Æ. modo Actio de PASTU, vid.
lit. P. modo de PAUPERIE, vid.
lit. P.*

* *Actio ex ANTICHRRESI datur
Creditori, & quidem Actio pignora-
tia, si pignus constitutum; si sine pi-
gnore pactum est, in factum. Coch.
d. l. P. 2. voc. Antichresis.
Adversus debitorem,*

Ad

*Ad usum pignoris impetrandum, eum-
que loco usurarum percipiendum.*

* *Et viceversa datur*

*Debitori, qui pignoris usum (fructus)
concessit,*

*Adversus creditorem, qui pignoris u-
sum seu fructus percipit.*

*Ad id, ut pignus, soluto debito, recu-
peretur. Coch. d. l. p. 151. in pr.*

* *Actio Interdicti de AQVA ÆSTIVA,
datur*

*Illi, qui priore æstate aquam æstivam
dedit, ejusque heredibus, & singu-
laribus successoribus, Luder. Menck.
Theor. & Prax. Pandect. tit. de Aqua
quorid. & æstiv. §. 2. Lauterb. Comp. ff.
p. 601. Just. Henr. Böhmer de Action.
S. 2. c. 4. §. 23.*

*Adversus eum, qui illum ducentem pro-
hibet. Menck d. l. §. 2.*

*Ad id, ut prohibere desinat, & inter-
esse, cautionemque de non amplius
turbando præstet. Menck. d. l. §. 2.
Böhmer. d. l. §. 23. Lauterb. p. 601.*

* *Actio Interdicti de AQVA CASTEL-
LARIA,*

LARIA, seu ex CASTELLO, datur

Ei, cui aquam ex castello, i. e. receptaculo, quod aquam publicam suscipit, vel ex alio loco publico, ducere a Magistratu concessum est.

Menck. d. l. §. 3. Lauterb. p. 602. Böbmer d. l. §. 24. 25.

Adversus eum, qui ducere prohibet.

Menck. d. l. §. 3. Mindan. de Interdict.

P. 2. tit. 11. n. 10. 20. Böbmer d. §. 24. 25.

Ad id, ut juxta modum concessum quæ ductum prohibere desinat.

Menck. d. §. 3. Lauterb. p. 602.

* *Alio Interdicti de AQUÆ HAUSTU*, datur

Ei, qui hoc anno aqua viva ex fonte, lacu, puteo, & piscina, usus est, sed uti nunc prohibetur, *Menck. Theor.*

& Prax. Pandect. tit. de Fonte. §. 1.

Capolla de S. R. P. c. 7. §. 1. & 5. Böbmer de Action. S. 2. c. 4. §. 28.

Adversus eum, qui alteri usum illius aquæ prohibet, e. g. aquam haurire, vel

vel pecus ad illam appellere. *Menck. d. l. §. 1. Böhmer. d. §. 28.*

Ad id, ut prohibere desinat, interesse & cautionem de non amplius turbando præstet. Menck. d. §. 1.

**Actio Interdicti de AQUA QVOTI-
DIANA datur**

Quasi possessori aqueductus, qui bona fide, licet tantum semel, ante iudicium acceptum duxit aquam perennem, ejusque heredibus, & singularibus successoribus, Mencken. d. l. tit. de Aqua quotidiana. §. 1. Böhmer. Introd. ad Jus Digestor. eod. tit. §. 1, 2. Lauterb. p. 601.

Adversus quemcunque turbatorem, l. 1. §. 25. 26. ff. d. t. Menck. d. l. §. 1. Hersolt. de Action. P. 6. Act. 80. n. 6.

Ad id, ut possessor in usu aqueductus non impediatur, & quod factum est, restituatur in pristinum statum, Böhmer. Tr. de Action. S. 2. C. 4. §. 21. cum omni causa & interesse, præstita simul cautione de non amplius turbando. Menck d. l. §. 1. Lauterb. p. 601.

Actio

*Actio AQVÆ PLUVIÆ arcenda da-
tur*

*Domino, cujus agro ex opere alterius
manu facto nocitura est aqua pluviae.
l. 1. §. 1. & l. 6. §. 4. ff. de Aqua & aqua
pluv.*

*Utilis etiam non dominis, aliisque utile
dominium habentibus. l. 22. pr. &
§. fin. ff. eod.*

*Adversus illum, qui tempore movendæ
Actionis dominus est ejus loci, in
quo opus factum. l. 4. §. 2. l. 5. & l. 16.
ff. eod. utilis iterum adversus utile
dominium habentes. d. l. 22.*

*Ad id, ut opus illud destruat, res in
pristinum statum restituatur, & da-
mnum, si quod inde post litem contesta-
tam contigerit, refundatur. l. 6. §. 6.
ff. eod.*

Actio L. AQVILLÆ. vid. lit. L.

* *Actio Interdicti de ARBORIBUS
CÆDENDIS, est duplex, dum illa
instituenda est*

1. *Aut de arboribus, ex alieno fundo in al-
terius*

terius vicini ædes, & sic in prædium urbanum, impendentibus, tunc datur Vicino, cujus ædibus arbor vel vitis impendet. l. 1. pr. ff. de Arbor. cadend. Lauterb. Comp. ff. p. 605. Hersolt. de Action. P. 6. Act. 87. n. 4.

Adversus dominum arboris aut vitis, l. 1. §. 3. ff. d. t. Coll. Jur. Arg. ad eund. tit. th. 2. Menck. Theor. & Prax. Pandect. ad eund. tit. §. 1.

Ad id, ut aut arbor, vitisve tollatur, aut etiam permittatur, ut vicinus eas succidat, lignaque tollat. Menck. d. 6. 1. Böhmer. de Action. S. 2. c. 4. §. 56.

2. Aut de arboribus, ex alieno agro in nostrum, & sic in prædium rusticum, impendentibus, tunc datur

Vicino, in cujus agrum arbor ex vicini agro impendet. Lauterb. Comp. ff. p. 605. Böhmer. d. l. §. 57. Menck. d. l. §. 2. Hersolt. d. l. n. 4.

Adversus vicinum illum, Menck. d. §. 2. Böhmer. d. §. 57. Lauterb. p. 605.

Ad id, ut vicinus arborem istam usque ad 15. pedes a terra juxta altitudinem coër-

coërceat, seu circumcidat, ne umbra vicini prædio noceat, aut etiam permittat, ut vicinus ita coërceat, lignaque tollere queat. *l. 1. §. 7. ff. de arbor. cadend. Böhmer. d. l. §. 57. Menck. d. §. 2. Hersolt. d. l. Act. 78. n. 9.*

Actio ARBORUM furtim caesarum datur Domino arborum furtim caesarum, l. 7. pr. ff. Arbor. furt. cas. etiam utili. l. 5. §. 3. eod.

Adversus eum, qui suis manibus arbores succidit, aut deglabravit, vel tale quid fieri mandavit. d. l. 7. §. 4.

Ad id, ut duplum præstetur ejus, quod interest. l. 7. §. fin. & l. 8. ff. b. t.

* **Actio ARRESTI non profecuti datur Reo arrestato**

Adversus arrestantem, arrestum non profecquentem in termino.

*Ad id, ut arrestum relaxetur, & arrestanti perpetuum silentium imponatur. *Mev. de Arrest. c. 17. num. 25.**

* **Actio ARRESTI VIOLATI, datur Arrestanti**

Adversus arrestatum, qui arrestum violavit.

Ad

id, quod arre

P. 4. D. 122. P.

Actio ARBORUM

præstato reo, cu

positum,

versus inique

Judicem. Coch

*stum) *Mev. d.**

id, quod

Mev. P. j. Der.

Actio ex ASSE

curatio

adversus affectu

id, ut merci

runt, estimati

*P. 2. *Mev. Affec**

Et vice versa da

secutori

adversus affectu

id præmium, m

nato falvis ex

*riculo. *Coch**

*propria. c. 3. *Mev.**

Si AURIGÆ

incapona v

Id id, quod arrestantis interest. Mev.

P. 4. D. 122. P. 6. D. 99. P. 9. D. 177.

Actio ARRESTI INIQVI, datur
Arrestato reo, cui arrestum inique im-
positum,

Adversus inique arrestantem, (imo &
Judicem. *Coch. d. l. P. 2. voc. Arre-*
stum.) *Mev. de Arrest. c. 23.*

Ad id, quod interest arrestati illius.

Mev. P. 5. Dec. 388. & P. 8. D. 290.

Actio ex ASSECURATIONE datur

Assicurato

Adversus asssecuratorem,

Ad id, ut mercium, quæ casu perie-
runt, æstimatio præstetur. Coch. d. l.
P. 2. voc. Asscuratio.

* *Et vice versa* datur

Assicuratori

Adversus asssecuratum,

Ad præmium, mercibus in loco desti-
nato salvis existentibus, pro suo pe-
riculo. Coch. d. l. Linken. disp. de manu
propria. c. 3. num. 12.

* *Si AURIGÆ* damnum vel furtum
in caupona vel stabulo factum, datur
modo

modo *Actio* de DAMNO IN NAVI
VI, CAUPONA &c. *vid. lit. D.* mo
do *Actio* FURTI IN NAVI, CAU
PONA &c. *vid. lit. F.* modo *Actio*
de RECEPTO. *vid. lit. R.*

B.

BONORUM POSSESSORIA *Hereditatis* petitio. *vid. lit. H.*

Actio Interdicti QUORUM BONORUM, datur

Bonorum possessori, §. 3. *Instit. de Interdictis*
l. 2. C. *Quor. bonor.* Utiliter heredi
civili. *Cothman. Vol. 1. Conf. 9. n. 46*
seqq. sive ex testamento, sive ab in
testato succedenti, *Menck. Theor. &*
Prax. Pandect. tit. Quor. bonor. §. 2.
Herfolt. de Action. P. 6. Act. 47. n. 8.

Adversus eum, qui pro herede, vel pro
possessore possidet. l. 1. ff. *Quor. Bo-*
nor. l. 2. C. eod. non vero, qui titulo
singulari res hereditarias possidet.
Böbmer. Introd. ad Jus Digest. tit. Quo-
Bonor. §. 3. Brunnemann. ad l. 2. C. eod.
Ad id, ut rerum corporalium possessio
restituatur.

estitur, cum
d. 1. l. 1. C. G.
reentor non
nde faculter
ei solvatur una
um in litem de
l. 1. ad d. l. de
it. 96. n. 54. U
interdicti ad
corporales, co
es, tanquam es
us patronatus.
l. 1. §. 2. Brunn.
Concidit cum
l. 1. D. Habita
interdictum in
rum. Böhm. de

CAELVIA
rono, si quid in
bi debite, i. litem
no, alienatum
fruct. Patron.

restituatur, cum omni causa. *l. 1. §. 1. ff. d. t. l. fin. C. eod. Menck. d. §. 2.* aut si detentor non amplius rei restituendæ facultatem habeat, æstimatio rei solvatur, una cum interesse, quantum in litem ab actore juratum fuit. *Ripa ad d. l. Mindan. de Interdict. P. 2. tit. 96. n. 54.* Utiliter & ex sententia Interdicti ad consequendas res incorporales, corporalibus inhærentes, tanquam earum accessiones, uti Jus patronatus, pascendi &c. *Menck. d. l. §. 2. Brunn. ad l. 2. C. Quor. Bonor.* Coincidit cum Remedio *l. fin. C. de Edict. D. Hadrian. Tollend.* Est namque Interdictum utile Quorum bonorum. *Böhm. de Action. S. 2. c. 3. §. 5.*

C.

Actio CALVISIANA datur

patrono, si quid in fraudem legitimæ sibi debitæ, a liberto, intestato mortuo, alienatum. *l. 3. §. 3. ff. Si quid in fraud. Patron.*

B

Adver-

Adversus illius, quod ita alienatum, possessorem, l. 1. §. 4. ff. eod.

Ad revocandum alienatum, in quantum legitima Patroni est diminuta. l. 1. C. eod.

Actio CALUMNIÆ, seu de CALUMNIATORIBUS, datur

Ei, cujus causa pecunia data, promissa vel remissa est, ut ipsi calumniosum negativum in judicio fiat, vel non fiat. l. 3. §. 3. l. 7. §. 1. ff. de Calumniat.

Adversus accipientem, l. 1. pr. eod.

Ad quadruplum ejus, quod reus accipit, d. l. 1. intra annum, l. 6. ff. eod. post annum in simplum. d. l. 1. pr.

* *Actio* ex CAMBIO

Directa datur

Remittenti, (seu cui aliquid certo loco debetur. *Coch. in Pr. For. German. P. 2. voc. Cambium.* seu qui pecuniam transferendam solvit, remittens seu accipiens, Zieher und Empfänger des Wechselbriefes, und Ausgeber des Geldes,) & id, quod ratione ejus loci interest, persequenti. *Coch. d. l.*

Adver-

Adversus campforem ipsum, utpote
qui certo loco daturum promisit,
vulgo dans & transiens, der Ausge-
ber, oder Sender des Wechselbriefes,
und Zieher oder Empfänger des Geldes,
solutionem tamen non præstitit.

Coch. d. l.

Ad solutionem præstandam.

Contraria datur

ampfiori, seu tractanti,

Adversus remittentem,

Ad id, ut summam in literis cambii
contentam, quam ad instantiam re-
mittentis in alio loco solvi curavit,
cum debito interesse a tempore
moræ consequatur. *Coch. d. l.*

In CAUPONA si damnum vel fur-
tum alicui factum, datur modo *Actio*
de DAMNO IN CAUPONA &c.
vid. lit. D. modo *Actio* FURTI IN
CAUPONA &c. *vid. lit. F.* modo
Actio de RECEPTO. *vid. lit. R.*

Ob CAUSAM si quid datum, quæ
secuta non est, datur *CONDICTIO*.
vid. infr.

B 2

* Ob

- * Ob CAUSAM TURPEM si quid datum, factum, promissum &c. datur CONDICTIO. *vid. infr.*
- * Ob CAUSAM INJUSTAM datur CONDICTIO. *vid. infr.*
- * Si sine CAUSA quid datum, vel promissum &c. datur CONDICTIO. *vid. infr.*
- * *Actio* ad CAUTIONEM MUTIANAM præstandam, *vid. lit. M.*
- * *Actio* ad CAUTIONEM de DAMNO INFECTO præstandam, *vid. lit. D.*

Actio CHIROGRAPHARIA, seu CONDICTIO CERTI ex LITERIS, datur

Ei, cui quis tradidit chirographum, & in eo se pecuniam, aut aliam rem fungibilem ab illo accepisse, confessus, eandemque restitutum promisit. *l. 1. C. de non-num. pec.*

Adversus tradentem & confitentem,
Ad reddendum id, quod se debere & accepisse confessus. §. *un. Instit. de Litter. oblig.*

* *Actio*

* *Actio* CITATO IMPEDITO, quo minus se in *Judicio* sistat, datur. *vid. lit. I.*

* *Actio* CITATO seu VOCATO in *jus* datur, si eximatur. *vid. lit. I.*

Actio de statu CIVITATIS datur *Magistratui*

Adversus civem, qui talem se esse negat, *Ad* declaranda jura, Magistratum concernentia.

Et vicissim

Civi

Adversus Magistratum, qui talem se esse negat,

Ad declaranda jura, cives concernentia. *l. 37. §. 1. ff. Ad Municip.*

* *Actio Interdicti* de CLOACIS, dupliciter instituitur,

1. *Aut ratione cloacae privatae*, tunc datur *Ei*, qui cloacam, (h. e. locum cavum, per quem colluvies fluit, *l. 1. §. 4. ff. de Cloac.*) reficere vel purgare vult, quam quis habet, praestita cautione damni infecti. *Menck. Theor. & Prax.*

Pandect. tit. de Cloacis. §. 2. Böhmer. de Action. S. 2. c. 4. §. 29.

Adversus eum, qui illam refectionem & purgationem impedit, præcipue contra vicinum, per cujus ædes cloaca currit, l. 1. §. 11. ff. d. t. Menck. d. §. 2. Böhmer. d. §. 29. Harsolt. de Action. P. 6. Act. 83. num. 3. 4. 5.

Ad id, ut ne purganti, reficientique vis fiat. l. 1. pr. §. 2. ff. d. t. Mencken. d. §. 2. Böhmer. d. §. 29. Harsolt. d. l. n. 4. seqq.

2. Aut ratione cloacæ publicæ, tunc datur Cuius ex populo, cloacam publicam reficienti, & purganti Menck. d. l. §. 3. Böhmer. d. l. §. 30. Mindan. de Interdict. P. 2. tit. 14. n. 4. 5.

Adversus impediendum, aut immittere quid conantem, quo usus ejusdem cloacæ deterior sit, vel fiat. Mencken. d. l. §. 3. Böhmer. d. §. 30.

Ad id, ut reficienti, purgantique vis non fiat, Menck. d. l. §. 3. neve quid in eam immittatur. Menck. d. §. 3. Aut si quid immissum sit, restituatur in pristinum statum. l. 1. §. 15. ff. de Cloac. Mindan.

Mindan. d.

terdict.

bus cloac.

commiffa.

c. 4. §. 30.

Actio COMM.

Directa datu.

Commodanti,

Adversus con.

Quib. mod.

Ad rem com.

vam, d. §. 2.

etibus, l. 3.

restitu.

Contraris dat.

Commodario

Adversu com.

mod. ve co.

Ad indemnita.

mine con.

si usui in.

Actio COMM.

tur

Actio, qui res

nes. Et

Et

Mindan. d. l. num. 100. seqq. Quo Interdicto etiam *bodie* utuntur, quibus cloacarum publicarum cura est commissa. *Böhmer. de Action. Sect. 2. c. 4. §. 30.*

Actio COMMODATI

Directa datur

Commodanti, l. 21. pr. ff. Commod.

Adversus commodatarium. §. 2. Instit.

Quib. mod. re contr.

*Ad rem commodatam integram, & sal-
vam, d. §. 2. cum accessionibus, & fru-
ctibus, l. 38. §. 10. ff. de Usur. finito usu
restituendam. l. 17. §. 3. ff. Commod.*

Contraria datur

Commodatario, l. 21. pr. ff. Commod.

*Adversus commodantem. §. 2. Instit. Quib.
mod. re contr.*

*Ad indemnitatem rei commodatæ no-
mine consequendam. d. l. 17. §. 3. v. g.
si usus intempestive revocatus est. &c.*

Actio COMMUNI DIVIDUNDO da-
tur

*illis, qui res singulares habent commu-
nes. Et quidem Directa, si jure do-
minii*

minii res corporales sint commu-
nes. *l. 4. pr. ff. Commun. divid. Utilis*
autem, si res incorporales, aut cor-
porales quidem, sed alio jure in re.
l. 7. princ. §. 6. 7. 10. & 12. ff. eod.

Adversus se invicem, dd. text.

Ad illas res dividendas. l. 1. & 3. ff. eod.
commoda, post communionem per-
cepta communicanda, damnaque &
impendingia ab alterutro facta, restitu-
enda. *l. 3. pr. l. 4. §. pen. & l. 8. §. 3.*
ff. eod.

* **EX COMPROMISSO** datur Actio in
factum

Compromittenti alterutri

Adversus compromittentem, qui stipu-
latione (hodie pacto, etiam nudo,
vid. Lüder. Mencken. in Theor. & Praxi
ff. tit. de Recept. §. 3. p. m. 175.) promi-
sit, se stare velle Sententiæ Arbitri.
l. 27. §. 2. ff. de recept.

Ad standum Sententiæ Arbitri, d. l. 27.
§. 2. aut, si hoc recusatur, & com-
promissum fuit pœnale, seu in ca-
sum violationis pœna fuit adjecta,
ad

ad illam pœnam exigendam. Sin vero sit non-pœnale, seu insertam pœnam non habeat, ad præstandum interesse. *Mencken. d. l. p. m. 176. Gail. 1. obs. 150. num. 12.*

CONDICTIO CAUSA DATA *causa non secuta*, datur

Ei, qui aliquid ob causam honestam futuram dedit, quæ tamen non est secuta. l. 1. pr. ff. de Condict. caus. dat. caus. non secut. & l. 52. ff. de Condict. indeb.

Adversus eum, qui hoc modo aliquid accepit, nec tamen, quod promisit, præstitit. d. l. 2. & 3. ff. de Condict. caus. dat.

Ad id, quod datum est, cum accessio- nibus & fructibus restituendum. l. 7. §. 1. & l. 12. ff. eod. aut si jam consum- tum, vel culpa amissum, ejus æstima- tionem. l. 15. b. 1.

CONDICTIO OB INJUSTAM CAUSAM datur

Ei, a quo ex injusta causa, v. g. metu,
B 5 -aliquid

aliquid ad alterum pervenit, *l. 7. ff. de Condict. ob turp. caus.*

Adversus eum, qui consecutus est, Ad id restituendum. d. l. 7.

CONDICTIO OB TURPEM CAUSAM datur

Illis, qui aliquid dederunt, vel promiserunt, aut accepto tulerunt, ob causam ratione solis accipientis inhonestam. l. 1. pr. & §. 2. l. 4. §. 2. ff. de Condict. ob turp. caus.

Adversus accipientes. dd. text.

Ad id, quod turpiter acceptum, cum fructibus & accessionibus repetendum. arg. l. 38. §. 1. seqq. ff. de Usur.

CONDICTIO SINE CAUSA datur

Illis, qui rem promiserunt, vel dederunt, quæ sine causa apud alium existit, l. 1. pr. & l. 3. ff. de Condict. sine caus.

Adversus illos, penes quos sine causa res existit. d. l. 1. §. ult. & l. 2. ff. eod.

Ad obligationem, vel rem illam repetendam. d. l. 1. & 3.

CON-

CONDICTIO CERTI ex LITERIS, *vid. Actio Chirographaria*

CONDICTIO CERTI ex MUTUO, *vid. lit. M.*

CONDICTIO CERTI ex STIPULATU, *vid. lit. S.*

CONDICTIO ex Canone redintegranda, *vid. lit. R.*

CONDICTIO FURTIVA

Certi datur

Soli rei furtivæ domino, cui illa est surrepta. l. 1. §. 11. ff. de Condict. furtiv.

Incerti

Etiā non dominis, qui jus in re furtiva habent, uti creditoribus pignoratitiis, l. 12. §. fin. ff. eod.

Adversus furem, l. 5. eod. & illos, quorum ope, auxilio & consilio, furtum est commissum. l. 53. §. 1. de V. S.

Ad repetendas res furtivas cum omnibus omnino fructibus, l. 8. §. 2. ff. de Condict. furtiv. & arg. l. 2. C. de Fruct. & lit. expens. omnique interesse. l. 3. ff. de Condict. furtiv.

CONDICTIO INDEBITI datur

B 6

Illis,

Illis, qui indebitum per errorem solverunt, l. 5. & 6. C. de Condict. indeb. l. 31. & 47. ff. eod.

Adversus accipientes, vel delegantes. l. 57. §. 1. ff. eod. modo contrahendo semet obligare potuerint. §. 1. Institut. Quib. mod. re contr.

Ad id, ut si quantitas soluta, tantundem restituatur. l. 7. & l. 19. §. 2. ff. de Condict. indeb. sine usuris. l. 1. C. eod. Sin species, illa ipsa cum omnibus fructibus restituatur. l. 15. pr. ff. eod. deductis tamen impensis. l. 65. §. 5. ff. eod.

CONDICTIO ex LEGE

In genere, datur

Illis, quibus aliquid debetur ex obligatione, quam Lex nova introduxit, sed de genere Actionis, quo experiendum, nihil cavit. l. un. ff. de Condict. ex Lege.

Adversus illos, qui hoc modo aliquid debent,

Ad id, quod ita debetur, præstandum.

In specie cui detur, adversus quem, &

ad

ad quid, regula definiri nequit, sed ex ipsis Legibus, quibus Actiones sunt introductæ, est addiscendum.

* **CONDICTIO** ex *Lege diffamari*, datur

Diffamato

Adversus diffamantem, ob factam diffamationem,

Ad id, ut a Judice diffamati terminus ad agendum, & de jure prætenso docendum, sub pœna perpetui silentii, diffamanti præfigatur. *Coch. d. l. P. 2. lit. D. pag. 178. Richt. D. 100.*

CONDICTIO ex **LEGE** ad **DONATIONEM** exigendam, datur

Donatario, cui *nuda* conventionem res donata,

Adversus donatorem,

Ad rem donatam præstandam, *l. 35. §. 2.*

Et ult. C. de Donat. in quantum facere potest. *§. 38. Institut. de Action.*

CONDICTIO ex **LEGE** ad **DONATIONEM** revocandam. *vid. Actio Revocatoria Donationis.*

CONDICTIO ex **LEGE** ob **LÆSIONEM**

ONEM enormem, vid. *Querela enormis lationis.*

CONDICTIO ex LEGE ad LEGITIMAM *supplendam*, vid. *Actio Suppletoria.*

CONDICTIO ex LEGE: SI ET ME ET TITIVM XXXII. ff. *de reb. credit.* datur ex communi Dd. *sententia*

Omnibus, quorum res propriae, vel illis debita, ad alios sine justa causa & citra illorum culpam pervenerunt, quique ad illam consequendam aliam actionem non habent.

Adversus illos, ad quos ita res pervenerunt.

Ad eandem ab illis consequendas. *d. l. 32. ibique Dd.*

CONDICTIO ex LEGE de SPURTULIS, seu *Actio Condictitia* datur

Ei, qui damnum passus est ex gravamine sportularum, quas ultra debitum modum solvit.

Adversus actorem, qui dolo malo ideo plus complexus fuit in Libello, ut
reus

reus majores solveret sportulas. §. 24.

Institut. de Action. Item aduersus *Executores litium*, qui scienter majores sportulas exigunt, §. 25. *Instit. eod.*

Ad triplum, si aduersus calumniosum actorem, ad *quadruplum* autem, si aduersus *Executores litium* instituitur. *dd. text.*

CONDICTIO TRITICIARIA datur

Ei, cui res qualiscunque, præter pecuniam, erat danda, *l. i. pr. ff. de Condict. Tritic.*

Aduersus eum, qui loco rei æstimationem ex conventionem, aut delicto debet. *l. 3. & 4. eod.*

Ad id, ut illa res ex arbitrio Iudicis, pro ratione loci & temporis æstimetur, & reus in æstimationem condemnetur. *dd. text.*

Actio CONDUCTI datur

Conductori, *l. 15. pr. ff. Locat.*

Aduersus locatorem *pr. Inst. Locat.*

Ad id, ut si *opera* locata, fideliter præstentur, si *res*, illa uti frui liceat. *l. 9. pr. ff.*

pr. ff. eod. eam, ubi opus, locator re-
ficiat. *l. 15. §. 1. ff. eod.* & præterea
conductorem tam ratione rei con-
ductæ, *l. 19. §. 1. eod.* quam expensa-
rum *necessariarum*, scil. & *utilium*, *l. 55.*
§. 1. eod. indemnem præstet.

Actio CONFESSORIA

Directa, datur

Domino, cui, vel cujus prædio, servi-
tus est constituta. *l. 2. §. 1. & l. 6. §. 3.*
ff. Si servit. vind.

Adversus quemcunque possessorem, &
turbatorem illius servitutis, *l. 10. §. 1.*
eod.

Ad id, ut servitus actori competere de-
claretur, ejus usus liber concedatur,
præstita hoc nomine cautione, & re-
fuso interesse. *l. 6. §. 5. l. 7. & 12. ff.*
eod. §. 2. Inst. de Action.

Utilis datur

Quasi domino, v. g. *Emphyteutæ*, *l. 16.*
ff. de Servitut. Superficiario, credito-
ri, cui fundus est oppignoratus. *d. l.*
16. Imo *hodie* etiam aliis, qui jus ali-
quod,

quod, quod non est servitus, sibi competere asserunt.

Adversus illos, qui aliorum *jurium* usum impediunt, illorum quasi - possessionem non tradunt, vel quodammodo turbant.

Ad id, ut jura illa declarentur, eorumque liber usus permittatur, prout *antea dictum in directa Actione.*

Actio de CONSTITUTA PECUNIA, datur

Illis, quibus per constitutum aliquid est promissum. *l. 2. pr. C. de Constit. pecun.*

Adversus illos, qui pro se, vel pro aliis, se soluturos, *pacto* promiserunt. §. 2. *Instit. de Action.*

Ad id, quod constituto promissum est, consequendum aut interesse. *l. 14. §. 1. & 3. ff. de Constit. pecun.*

Actio contra CONTUMACEM, seu *si quis jus dicenti non obtemperaverit*, datur

Cuius de populo, ob interesse publicum, *arg. l. 7. pr. ff. de Jurisdic.*

Adversus

Adversus contumaces, qui scilicet quod extremum in jurisdictione est, non faciunt, l. un. §. 1. ff. Si quis jus dic. non obtemp. i. e. executioni iudicis non parent, vel resistunt.

Ad pœnam pecuniariam arbitrariam, non pro ratione interesse partis, sed contumaciæ quantitatis æstimandam. d. l. un. §. fin.

Actio CORRUMPTI SERVI. vid. lit. S.

- * *Adversus CURATOREM falsum datur utilis Actio. vid. Subsidiaria Actio.*
- * *Contra CURATOREM suspectum datur Actio. vid. Suspecti postulatio.*
- * *CURÆ Actio, seu utilis Tutelæ. vid. lit. T.*

D.

Ob DAMNUM datur Actio L. Aquiliæ. vid. lit. L.

Actio ex stipulatu DAMNI INFECTI datur

Ei, cui de damno infecto cautum, Adversus illum, qui cavit,

Ad id, ut damnum, de quo cautio interpo-

terposita e
tigit, re
nterest. A
dam: l. 2
tio in factu
tionem D
, qui ob p
cautiones
tore in po
versario a
§. fin. ff. ex
versus eum
lit. l. 7. pr.
vid, quod
stare debu
Ho DAMN
Actio Legis
Ho de DAM
vid. Famili
SI DAMN
li passus
perie, vid
vid. lit. P.
lit. A
SI DAMN

terposita est, quodque postea contigit, resarciatur, præstando id, quod interest Actoris, damnum non fuisse datum. *l. 28. § 40. ff. de damn. infect.*

Actio in factum ob non præstitam cautionem DAMNI INFECTI datur *i*, qui ob petitam, sed non præstitam cautionem de damno infecto, a Præ-tore in possessionem missus, ab Ad-versario autem non admissus. *l. 15.*

§. fin. ff. eod.

Adversus eum, qui missum non admittit. *l. 7. pr. ff. eod.*

Ad id, quod cautione præstita reus præstare debuisset. *dd. text.*

Actio DAMNI INJURIA DATI. vid.

Actio Legis Aquil.

Actio de DAMNO a FAMILIA dato.

vid. Familia.

Si DAMNUM quis ab alieno animali passus, datur modo *Actio de Pau-perie*, *vid. lit. P.* modo *Actio de Pastu*, *vid. lit. P.* modo *Actio Ædilitia. vid. lit. A.*

Si DAMNUM, hereditate jacente, factum

factum ab eo, qui Testamento liber
esse iustus, datur *Actio. vid. lit. H.*

* Si DAMNUM in itinere factum, da-
tur aliquando *Actio contra Publica-*
num. vid. lit. P.

* DAMNUM injuria si Familia dedisse
dicitur, datur *Actio: si Familia furtum*
vel damnum fecisse dicitur. vid. lit. F.

Actio de DAMNO IN NAVI, CAU-
PONA, VEL STABULO dato, da-
tur

Hospitibus & vectoribus, quibus in na-
vi, caupona, vel stabulo damnum,
aut furtum ab illis factum, qui ibi ha-
bitandi, vel operarum præstanda-
rum gratia sunt. §. fin. Instit. de Oblig.
qua ex quasi delict. §. l. 5. §. fin. ff. de
O. & A.

Adversus Exercitores navium, caupo-
narum, vel stabulorum. dict. §. fin.

Ad duplum damni dati. l. fin. §. 1. ff. Naut.
Caup. & Stabul.

Actio de DAMNO IN TURBA dato,
datur

Illis,

lis, quibus damnum in turba datum.
l. 4. §. 12. ff. Vi bon. rapt.

Adversus illos, qui dolo malo damnum
in turba quovis modo dederunt, aut,
ut damnum daretur, dolo malo fe-
cerunt. d. l. 4. pr. §. 4. 5. & 6.

Ad duplum damni dati intra annum,
post annum in simplum. d. l. 4. pr. &
§. 8.

Actio de DAMNO IN INCENDIO,
RUINA, NAUFRAGIO &c. dato,
vid. Actio de Raptis, & corruptis in in-
condio &c.

Actio de DEJECTO vel EFFUSO da-
tur

si, cujus rei damnum illatum, aut, si
libero homini nocitum, vel ille per-
ierit, cuivis de populo. l. 5. §. 15. ff. de
his, qui effud.

Adversus inhabitatorem ædium, vel
cœnaculi, unde aliquid in eum lo-
cum dejectum, vel effusum, quo
vulgo iter fit. l. 1. §. 4. & l. 5. pr. ff. eod.

Ad duplum, si in re estimabili damnum
datum, §. 1. Instit. de Oblig. quæ ex quasi
del.

del. Sin libero homini nocitum, ad id quod Judici æquum videtur, æstimationis operis & impensis, d. §. 1. aut si ille perierit, ad pœnam L. aureorum. dd. text.

Actio DEPOSITI

Directa datur

Deponenti, §. 3. Instit. Quib. mod. re contrahitur oblig.

Adversus Depositarium, d. §. 3.

Ad rem depositam salvam & incorruptam restituendam. d. §. 3. aut, si ex causa miserabili res deposita, ad duplum. l. 1. §. 3. & 4. ff. Depos.

Contraria datur

Depositario, l. 5. pr. ff. eod.

Adversus deponentem,

Ad indemnitatem depositi nomine consequendam. d. l. 5. pr.

* *Ob DIFFAMATIONEM datur Condictio. vid. lit. C.*

* *Actio de DISTRAHENDIS RATIONIBUS. vid. lit. R.*

Actio COMMUNI DIVIDUNDO. vid. lit. C.

Actio

Actio DOLI datur

Dolo deceptis, l. 1. pr. ff. de Dol. mal.

Adversus decipientes, d. l. 1. pr. & § 1.

Ad id, ut res dolo amissa restituatur cum omni causa. l. 18. pr. eod. & l. 35. ff. de V. S. aut, nisi ad arbitrium Judicis restituatur, reus condemnetur in interesse. d. l. 18. pr.

Condictio ex Lege ad DONATIONEM exigendam. vid. lit. C.

Actio DONATION. REVOCAT. vid. lit. R.

Querela inoffic. DONATION. vid. lit. Q.

* Ob DOTALITIUM Actio, seu Condictio ex moribus, datur

Vidua

Adversus successores feudales,

Ad usumfructum in bonis mariti defuncti percipiendum. add. Coch. in Prax. Fori German. P. 2. voc. Dot alitium.

Actio DOTIS

Petenda, seu exigenda, datur

Marito, l. 5. C. de dot. promiss.

Adversus focerum, aut alium, qui dotem promisit, d. l. 5.

Ad

Ad dotem promissam consequendam.
l. fin. C. eod.

Repetenda (quæ olim duplex: *hodie* sublata *rei uxoria* *Actione* una) competit *Uxori*, *l. 11. C. Solut. matrim.* Eiusve patri *l. 2. & seqq. ff. eod.* Item extraneo, si dotem sibi reddi stipulatus, *l. un. §. 11. & 13. C. de R. U. A.* Et quidem soluto matrimonio. *l. 2. pr. ff. solut. matrim.*

Adversus maritum, *l. 22. §. 12. eod.* Vel patrem mariti, qui dotem accepit. *d. l. 22. §. 12. & l. 27. eod.*

Ad dotem cum fructibus, habita proportionione illius anni, quo matrimonium solutum, restituendam. *l. 7. pr. ff. eod.* & *damnum, culpa datum, resarciendum.* *l. pen. princ. eod.*

Querela inofficiosa DOTIS. vid. lit. Q.

E.

Actio de EDENDO datur *Illis*, quorum principaliter, aut per consequentiam interest, aliquid edi. *l. 6. §. 5. ff. de Edend.*

Adversus

adversus Actorem, vel Reum.

Id id, ut illud edatur, vel id, quod interest, præstetur. d. l. 6. §. 4. l. 8. §. 1. & l. 10. §. 2. ff. eod. Quo ultimo casu pœnalis est. l. fin. ff. eod.

Actio, seu remedium ex Leg. fin. C. de EDICTO DIVI HADRIANI TOLLENDO, datur

i, qui in testamento, vitium visibile non habente, est heres scriptus.

Böhmer. Traît. de Action. S. 2. c. 4. §. 5.

Idem in Introd. ad Jus Digest. tit. Quor.

bonor. §. 4. 5. Item substituto. Menck.

Theor. & Prax. Pandect. tit. Quor. bon.

§. 5. Non autem legatario, Menoch.

de adipisc. remed. 4. n. 693. Nec here-

di ab intestatò. Menck. d. l. §. 6.

adversus quemcunque, qui testamen-

to tali prolato contradicit, sive pos-

sideat absque titulo, sive non. l. fin.

C. de Edict. Div. Hadr. toll.

Id id, ut, summaria causæ cognitione

præcedente, impetretur immissio

in omnia defuncti bona. d. l. fin.

Menck. d. l. §. 6. Böhmer. de Action. d. §. 5.

C

Actio

Actio de EFFUSO. vid. Actio de Dejecto.

Actio EMPHYTEVTICARIA est utrinque directa, & sic datur

I. Illi, cui Emphytevsis est promissa, Adversus promissorem,

Ad rem in Emphytevsin promissam tradendam, utile dominium transferendum, & si quid præterea interest, præstandum. §. 2. Instit. de Locat. l. 1. C. de Jure Emphyt. & arg. l. 19. §. 1. ff. Locat.

H. Domino rei Emphytevticariæ.

Adversus Emphytevtam.

Ad id, ut rem Emphytevticariam curando & colendo meliorem reddat, incolumem conservet, ac pensionem singulis annis præstet. d. §. 2. & l. 2. C. de Jure Emphyt.

EMPHYTEVTICARIA rei vindicatio, vid. Actio Vectigalis.

Actio EMTI datur

Emtori, l. 11. pr. ff. de Act. Emt.

Adversus venditorem, l. 47. ff. eod.

Ad rem venditam, soluto pretio, cum omni emolumento, & accessionibus

bus traden
l. 13. §. 1. v.
ad, quod p
zi-Vendit
n. g. Eviden
tio de EO
CO, vid. l.
Per ERR
rum, datur
tio de Singul
EVICTIO
cui in ca
vel duplum
l. 12. §. 2. d.
versus pron
id, quod
atum, præ
duplum pre
pr. l. 56. pr.
Contra EX
ficienter p
tur Actio.
Sponsalis.
Actio contra

bus tradendam. §. 2. *Instit. de Donat. l. 13. §. 10. & l. 18. ff. de Act. Emi. & omne id, quod præterea ex contractu Em-
ti-Venditi debetur, præstandum, v. g. Evictionem, l. 11. §. 1. ff. eod.*

*Actio de EO, QUOD CERTO LO-
CO, vid. lit. L.*

Per ERROREM si indebitum solu-
tum, datur *Condictio indebiti. vid. lit. C.*

*Actio de Stipularu simplæ vel duplæ pro
EVICTIONE datur*

*Ei, cui in casum rei evictæ simplum
vel duplum stipulatione promissum.
l. 52. ff. de Evict.*

Adversus promittentem.

*Ad id, quod in stipulationem dedu-
ctum, præstandum, simplum scil. vel
duplum pretii, quo res vendita. l. 53.
pr. l. 56. pr. & l. 60. ff. eod.*

*Contra EXECUTORES LITIIUM,
scienter plus iusto exigentium, da-
tur Actio. vid. Conditio ex Lege de
Sportulis.*

*Actio contra eum, qui EXECUTI-
ONI*

ONI non paret. *vid. Actio contra Contumacem.*

Actio EXERCITORIA datur
Illis, qui cum Magistro, vel Promagistro navis secundum legem præpositionis contraxerunt. *l. 1. §. 7. & 12. ff. de Exerc. act.*

Adversus Exercitores navis. *d. l. 1. §. 24.*

Ad præstandum id, quod vi conventionis cum Magistro initæ, debetur, in solidum. *l. 1. in fin. eod. & §. 2. Instit. Quod cum eo, qui in alien. pot.*

* *Ob* EXHEREDATIONEM iniquam datur *Querela. vid. lit. Q.*

Actio ad EXHIBENDUM datur
Illis, quorum ex justa causa peculiariter, & proprio jure interest, rem exhiberi. *l. 3. §. 9. & 10. l. 13. ff. ad Exhibend.*

Adversus quoscunque possessores. *d. l. 3. §. fin. qui rem exhibere possunt. l. 5. pr. & §. fin. ff. eod.*

Ad id, ut res exhibeatur *in eadem causa*, qua fuit tempore judicii accepti. *l. 9. §. 5. & seqq. eod.*

* Si

Si EXIMAT quis reum, datur *Actio*.
vid. *Actio de in Jus vocato non exi-*
mendo.

Actio ob EXPENSAS datur

Generaliter

Ei, cui *Expensæ* debentur,
Adversus eum, qui eas debet,
Ad *expensas* eas solvendas.

Specialiter, e. g.

1. Ob vexationem adversarii repetun-
tur *Expensæ* ex L. Aquil. in factum
ad id, quod interest. *Mev. P. 8. Dec.*
269. Dn. Coch. in Prax. Fori German. P. 2.
voc. Expensæ.

2. *Expensæ* artificii, eruditionis, ac
disciplinarum condici possunt. l. 1.
C. de infant. expos. Coch. d. l.

3. Aliquando ex natura actionis de-
bitæ illæ *expensæ* petuntur, uti a
venditore consequimur *expensas*
Actione ex emto: *expensas* in he-
reditatem factas iudicio familiæ ex-
ciscundæ. *Dn. Coch. d. l.*

4. Aliquando ab adversario, quocum
litigamus, *expensas* petimus, ubi

C 3

rem

rem nostram possidet. *Coch. d. l. voc. Expensa. in fin.*

Actio EXPILATÆ HEREDITATIS.
vid. lit. H.

Actio EXPLETORIA. *vid. Suppletoria.*

F.

* Qui **FACIT** quid, ut alter quid det, vel faciat, datur *Actio Præscriptis verbis. vid. lit. P.*

Actio de FALSO MODO, *vid. lit. M.*

Actio FAMILIÆ ERCISCUNDÆ
datur

Ei, qui fatente adversario est heres, aut ad minimum cum adversario possidet hereditatem. l. 1. §. 1. ff. Famil. ercisc.

Adversus coheredem. l. 36. ff. eod.

Ad id, ut res hereditariæ dividantur. l. 1. pr. l. 2. pr. ff. eod. sumtusque ex hac causa facti, & damna pro competente parte refundantur. l. 19. in fin. §. 1. 25. §. 16. ff. eod.

Actio Edicti: Si FAMILIA FURTUM
aut

aut *damnum injuria fecisse dicatur*,
datur

Ei, cui furtum, vel damnum injuria a familia factum. l. 1. pr. & §. 2. ff. Si fam. furt. fec. dic.

Adversus dominum familiae, sive adhuc possideat, sive dolo possidere desierit. l. 3. §. fin. ff. eod.

Ad id, ut vel poenam praestet, in furto scil. duplum, l. 2. ff. eod. In damno injuria dato aestimationem. Vel familiam noxae dedat. d. l. 1. pr.

Actio FAVIANA datur

Patrono, si quid in fraudem legitimae, sibi debitae, a liberto, testato mortuo alienatum. l. 3. §. 2. ff. Si quid in fraud. patron.

Adversus illius, quod ita alienatum, possessorem. l. 1. §. 27. in fin. ff. eod.

Ad revocandum alienatum, quantum a legitima patroni est deminuta. l. 1. C. eod.

Actio Quasi FAVIANA datur

Impuberi arrogato, in cujus fraudem arrogator aliquid alienavit, ne scil.

post emancipationem, vel exheredationem quarta ad ipsum perveniret. l. fin. ff. eod.

Adversus rerum alienatarum possessionem. arg. l. i. §. 27.

Ad revocandum res alienatas, usque ad quartam. d. l. fin.

FIDEICOMMISSARIA Hereditatis petitio. *vid. lit. H.*

* **FIDEICOMMISSARIIS** *Universalibus* datur *Fideicommissaria hereditatis petitio. vid. lit. H.*

* **FIDEICOMMISSARIIS** *Particularibus* datur *Actio ex Testamento. v. lit. T.*

* **Ex FIDEJUSSIONE** oriuntur quaedam *Actiones*, & quidem

Conditio certi ex stipulatu, vid. lit. S. si certum quid in obligatione deductum, vel Actio ex stipulatu, si incertum. Coch. in Praxi Fori German. P. 2. voc. Fidejussio. datur

* *Creditori*

Adversus fidejussorem

Ad id, quod in stipulationem deductum est.

* **Contra**

Contra
de jussori
mandati
tionem,
d. l. p. 197.
Coch. d. l. p.
i. 2.
versus deb
repetend
item datur
de jussori,
versus credi
id, ut imple
cipalem. Co
tio de FILI
venibus
versus liber
gant.
declaran
pr. §. 1. i. ff
vicillim
beria
versus pare
gant.
declaran

* Contra

Fidejussori ipsi patent Actiones, ut Actio mandati antequam solvit ad liberationem, & de indemnitate Actio. Coch. d. l. p. 197. 198. vel negotiorum gestio. Coch. d. l. p. 197. Mev. P. 8. D. 249. num. 1. 2.

Adversus debitorem principalem, Ad repetendum, quod sibi abest.

* Item datur

Fidejussori, Adversus creditorem, Ad id, ut ipse experiatur contra principalem. Coch. d. l. p. 198. in fin.

Actio de FILIATIONE, datur Parentibus

Adversus liberos, qui tales se esse negant.

Ad declarandum jus paternitatis. l. 5. pr. & t. t. ff. de agnosc. & alend. liber.

Et vicissim

Liberis

Adversus parentes, qui tales se esse negant.

Ad declarandum jus filiationis. d. l. 5.

C 5

Qui

Qui FINES dolo malo moverunt, e-
 verterunt &c. contra eos datur *Actio*
de Termino moto. vid. lit. T.

Actio FINIUM REGUNDORUM
 datur

Illis, qui confines agros habent, l. 4.
 §. 10. ff. *Fin. regund.* quorum termini
 confusi. l. 8. pr. eod. aut etiam mali-
 tiose turbati. §. pen. *Instit. de Offic.*
Judic.

Adversus se invicem. d. l. 4. §. 10.

Ad id, ut termini confusi rite discer-
 nantur, & declarentur. l. 4. pr. l. 8. pr.
 eod. nec non id, quod eo nomine in-
 terest, præstetur. d. l. 4.

* *Actio Interdicti*: Ut in FLUMINE
 PUBLICO NAVIGARE LICE-
 AT, datur

Cuius, qui in flumine, lacu vel stagno
 publico navigare prohibetur, *Menck.*
Theor. & Prax. Pandect. tit. Ut in flum.
publ. navig. lic. §. 1.

Adversus eum, qui prohibet ibi navi-
 gare, vel aliud quid facere, quod
 alteri licet facere in publico flumi-
 ne.

ne. *Böhmer. Introd. ad Jus Digest. ad eund. tit. idem in Tr. de Action. S. 2. c. 4. §. 81. Harsolt. de Action. P. 6. Act. 60. n. 4.*
Ad id, ut ille prohibere desinat. Menck. d. l. §. 1.

Actio Interdicti: NE in FLUMINE PUBLICO, RIPAVE EJUS QUID FIAT, QVO PEJUS NAVIGATUR, duplicis generis est,

1. *Aut ibi fit aliquid, vel immittitur, quo statio, seu portus & navigatio possit fieri deterior, tunc Actio datur*

Quivis ex populo, Luder. Mencken. Theor. & Prax. Pandect. tit. de Flumin. ne quid in flum. publ. & c. §. 3. Harsolt. de Action. P. 6. Act. 58.

Adversus eum, qui navigationem, aut iter navis deterius reddere intendit. Menck. d. §. 3. Ejusque heredes, l. 1. §. ult. ff. d. t. Harsolt. d. l. n. 6.

Ad id, ut caveatur, ne hoc fiat. l. 1. pr. & §. 14. 17. ff. d. t. Menck. d. l. §. 3. Böhmer. de Action. S. 2. c. 4. §. 79.

2. *Aut aliquid ibi jam factum est, quo na-*
C 6
viga-

vigatio deterior existat, tunc Actio datur

Cuius ex populo, Menck, d. l. §. 4. Hersolt. d. l. n. 9.

Adversus quemcunque possessorem, l. 1. §. ult. ff. d. t. qui aliquid factum, immissumque habet, quo statio, iterve deterior factum. Menck. d. l. §. 4.

Ad id, ut restituatur, quod factum est. Böbmer. d. §. 79. cum omni interesse. Hersolt. d. l. num. 9. 10.

* *Actio Interdicti: NE in FLUMINE PUBLICO QUID FIAT, QVO ALITER AQVA FLUAT, ATQUE UTI PRIORE ÆSTATE FLUXIT, est duplicis generis, siquidem datur*

1. *Cuius ex populo. l. 1. §. 9. ff. ne quid in flum. publ. quid fiat, quo aliter aqua fl.*

Adversus eum, qui in flumine publico, ejusve ripa quid facere, aut immittere conatur, quo aliter aqua fluat, atque priore æstate fluxit, Hersolt. de Action. P. 6. Act. 59. n. 5. h. e. quo aquæ cursus vel depressior, vel arctior, vel rapi-

rapidior fit cum incommodo acco-
 lentium. *Böbmer. de Action. S. 2. c. 4.*
 §. 80.

Ad id, ut ne quid eo modo fiat, vel im-
 mittatur. *l. 1. pr. & §. 7. 8. ff. d. t. Menck.*
ad d. tit. §. 1.

1. *Cuivis ex populo. Harsolt. d. l. num. 9.*
Menck. d. l. §. 3.

Adversus eum, qui in flumen publicum
 quid factum immissumve habet, quo
 aqua aliter fluat, atque priore ætate
 fluxit, *Menck. d. l. §. 3. Harsolt. d. l.*
n. 8. 9.

Ad id, ut factum immissumve illud tol-
 latur, & omnia in pristinum statum
 restituantur. *Böbmer. de Action. S. 2.*
c. 4. §. 8. Menck. d. §. 3.

Actio Interdicti de FONTE, seu FON-
 TIS REFECTIONE & PURGA-
 TIONE, NON IMPEDIENDA,
 datur

Illi, qui hoc anno sine vitio ab adver-
 sario aqua ex fonte, puteo, piscina,
 usus est, & aquæ haustus gratia fon-
 tem &c. reficere & repurgare inten-

dit. *Menck. d. l. tit. de Fonte. §. 2. Böbmer. de Action. S. 2. c. 4. §. 28. Capolla de S. R. P. c. 7. num. 5.*

Adversus eum, qui fontem &c. purgare & reficere prohibet. Menck. d. l. §. 2.

Ad id, ut prohibere desinat, atque cautionem de non amplius turbando præstet. add. Menck. d. l. §. 3. Böbmer. d. l. §. 28. Hersolt. de Action. P. 6. Act. 82. n. 3.

Actio FUNERARIA datur

Illis, qui in alienum funus sumtus fecerunt, nec aliam actionem habent.

l. 5. §. 12. ff. de religiof. & sumt. funer.

Adversus illos, ad quos hoc munus pertinuit. l. 12. §. 2. ff. eod.

Ad sumtus, sine quibus funus honeste duci non potuit, consequendos. l. 14. §. 3. 4. eod.

* *Si FURTO res hereditariae sunt surrepta, datur Actio expilatae Hereditatis. vid. lit. H.*

* *FURTI CONDICTIO. vid. lit. C.*

* *FURTUM si fecit liber esse iustus, jacente hereditate, contra eum datur*

tur

tur Actio. *vid. Actio de Eo, quod ex HEREDITATE jacente &c.*

Actio FURTI datur

omnibus, quorum ex justa causa immediate interest. §. 13. *Instit. de Obligat. qua ex dol. l. 10. 11. & 12. §. 1. ff. de Furt.*

Adversus fures, tot. tit. ff. de Furt.

Ad pœnam quadrupli, si furtum manifestum; dupli, si non-manifestum. §. 5. Instit. dict. tit.

Actio FURTI a FAMILIA facti, *vid. supr. Familia.*

Actio FURTI IN NAVI, CAUPONA, vel STABULO facti datur

illis, quorum interest, res in navi, caupona, vel stabulo illatas, non fuisse surreptas. l. 1. §. 3. & 4. *ff. Furt. advers. naut. caup.*

Adversus Exercitores navium, cauponarum & stabulorum, sive ipsi res illas surripuerint, (in quo differt hac Actio ab Actione de Damno in navi, caupona, vel stabulo dato.) Lauterb. in Compend. ff. d. tit. p. m. 659.

Ad

Ad duplum rerum ablatarum.

Actio Arborum FURTIVIM cesarum. vid. Arbor.

Condictio FURTIVA. vid. lit. C.

G.

Actio Interdicti de GLANDE LEGENDA, datur

Vicino, cujus fructus (hi enim glandis nomine hoc loco denotantur. l. 1. §. 1. ff. de gland. leg. Lauterb. p. 606.) in vicini fundum ceciderunt. d. l. 1. modo intra triduum petantur. Böhmer. de Actiō. S. 2. c. 4. §. 55.

Adversus eum, qui fructus tales legere, aut auferre prohibet. Böhmer. d. l. §. 55. Lauterb. p. 606.

Ad id, ut fructus illos intra triduum legere, aut auferre liceat. Böhmer. d. l. §. 55. Lauterb. p. 606. Sed hujus Interdicti Actionem vix hodie observari, asserit Lauterb. p. 606. Böhmer. d. §. 55. dum etiam rami propendentes in agrum alterius ad vicinum spectant. Habn. ad Wesenb. ff. de gland.

*gland. legend. Böhmer. d. §. 55. Eckolt.
ad ff. d. t. §. 3.*

H.

HEREDI SCRIPTO datur *Remedium*
L. fin. C. de Edict. Divi Adrian. toll.
vid. lit. E.

HEREDITATIS PETITIO datur
Heredibus quibuscunque. l. 1. 2. & 3.
ff. de hered. petit.

Adversus illos, qui jus, vel rem hereditariam pro herede, vel pro possessore possident. l. 9. ff. eod.

Ad id, ut heredes declarentur, l. 10. §. 1. eod. & consequenter res hereditariae illi restituantur. d. l. 10. praestations quoque personales praestentur. l. 25. §. 18. eod.

Petitio partis HEREDITATIS datur
ei, qui pro parte heres est, adeoque partem hereditatis petit, l. 1. §. 1. ff. Si pars hered. pet.

Adversus illum, qui pro herede, vel pro possessore illam partem possidet. arg. l. 76. ff. de R. V.

Ad

Ad id, ut ex parte heres declaretur, & consequenter pars hereditatis pro indiviso restituatur. l. 1. §. 1. & l. 7. ff. Si pars hered. pet.

* Contra HEREDEM datur aliquando

Actio Legatorum. vid. lit. L.

* HEREDI aliquando datur

Actio ex Testamento. vid. lit. T.

Bonorum possessoria HEREDITATIS PETITIO datur

Ei, cui a Pratore bonorum possessio datur. l. 1. ff. de possess. hered. pet.

Adversus eum, qui res hereditarias pro herede, vel pro possessore possidet. d. l. 1.

Ad id, ut bonorum possessor declaretur, & consequenter res hereditariae restituantur. l. 2. eod.

Fideicommissaria HEREDITATIS PETITIO datur

Fideicommissario universali, cui hereditas, vel ejus pars a fiduciario verbo restituta. l. 1. ff. de Fideicommiss. heredit. petit.

Adversus tertium, qui pro herede, vel pro

Actio
pro p
tem. l. 3.
id, ut q
declaretu
pertinen
sio expila
entibus &
C. de Cri
obis ill
reditaris
terunt, a
id poenam
l. 1. ff. eod.
lib. de eo,
jacente ad
jussu, surr
credibus det
qui restan
versus ter
esse jussus
cit heredi
id duplun
p. & §. 1.
Actio Interdit
EXHIBE

pro possessore possidet hereditatem. *l. 3. §. 1. ff. eod.*

Ad id, ut quis heres fideicommissarius declaretur, & hereditatem ad se pertinentem consequatur. *l. 2. ff. eod.*

Actio expilatæ HEREDITATIS datur Heredibus & successoribus defuncti, *l. 3.*

C. de Crimin. expil. hered.

Adversus illos, qui ante additionem hereditatis res hereditarias interverterunt, aut furripuerunt. *d. l. 3.*

Ad pœnam aliquam extraordinariam. *l. 1. ff. eod.*

Actio de eo, quod ex HEREDITATE jacente ab illo, qui Testamento liber esse iussus, surreptum aut corruptum, datur Heredibus defuncti. *l. 1. pr. & §. 9. ff. Si is, qui testam. liber esse iuss.*

Adversus servum, qui testamento liber esse iussus, furtum aut damnum fecit hereditati jacenti. *d. l. 1. pr.*

Ad duplum ejus, quod interest. *d. l. 1. pr. & §. 1. & 10. ff. eod.*

Actio Interdicti de HOMINE LIBERO EXHIBENDO, datur

Cuilibet

Quilibet ex populo, l. 3. §. 9. & 12. ff. de liber. hom. exhib. Lauterb. Comp. ff. p. 606. Böhmer. de Action. S. 2. c. 1. §. 18.

Adversus eum, qui liberum hominem invitum, aut persuasum dolo malo sine justa causa retinet. Menck Theor. & Pr. Pandect. tit. de lib. hom. exhib. §. 1. Böhmer. d. l. §. 18.

Ad id, ut exhibeatur, h. e. in publicum producat, & videndi, tangendi- que hominis facultas præbeatur. l. 2. ff. d. t. l. 3. §. 8. eod. Lauterb. p. 606. Böhmer. d. §. 18. Menck. d. l. §. 1.

* *Actio HOSPITIBUS* damnum vel furtum factis, varia datur. *vid. Actio de Damno in navi, caupona & c. & Actio Furti in navi, caupona & c. item Actio de Recepto. vid. lit. R.*

Actio HYPOTHECARIA

In genere, datur

Creditoribus. l. 16. §. 5. ff. de Pignor.

Adversus quoscunque rerum oppignorataram possessores. d. l. 16. §. 3.

Ad id, ut possessio rei oppignoratae avocetur. l. 60. pr. ff. de Evict. ac postmodum

modum illa a creditore possit distrahi. *l. 1. de distract. pignor.*

In specie alia est Serviana, alia Quasi Serviana, de quibus agitur sub lit. S.

I.

De JACTU ex L. Rhodia Actio datur.

vid. Coch. in Pr. For. German. P. 2. p. 216.

* Actio IMPEDITO, quo minus in judicio compareat, datur. *vid. Actio de Eo, per quem factum est, quo minus quis se in judicio sistat.*

* Actio IMMISSO in possessionem datur, *vid. infr. Possessio.*

Actio de raptis aut corruptis in INCENDIO, ruina, naufragio &c. *vid. lit. R.*

Condictio INDEBITI, *vid. lit. C.*

Actio de INGENUITATE, *vid. Actio de jure Patronatus.*

Actio INGRATI datur

Patrono, qui servum manumisit, *l. pen. C. de libert. & eor. liber.*

Adversus libertum ingratum. *l. 2. C. eod.*

Ad

Ad id, ut in priorem servitutem reducatur. l. ult. ff. eod.

Actio Revocatoria Donationis ob INGRATITUDINEM. vid. lit. R.

Actio INJURIARUM ÆSTIMATORIA datur

Omnibus, qui injuriam passi, §. 10. Instit. de Injur. sive per se, sive per alios. l. 1. §. 3. ff. eod.

Adversus illos, qui injuriam intulerunt, aut inferri curarunt. §. pen. Instit. eod.

Ad injuriæ illatæ æstimationem consequendam. §. 7. Instit. eod. aut pœnam extraordinariam irrogandam. d. §. 10.

Actio INJURIARUM ex L. CORNELIA datur

Ei, qui pulsatus, verberatus, aut cujus domus vi introita, §. 8. Instit. eod. & l. 5. pr. ff. eod.

Adversus pulsanter, verberantem, aut domum alicujus vi introentem. dd. text.

Ad injuriæ illatæ æstimationem consequendam,

quendam, *l. 37. §. 1. ff. de Injur. aut
pœnam criminalem dictandam. l.
l. 37.*

Actio INSTITORIA datur

illis, qui secundum legem præpositio-
nis cum institore contraxerunt. *l. 5.
§. 11. & l. 11. §. 5. ff. de Institor. act.*

Adversus præponentes seu principales.

*§. 2. Instit. Quod cum eo, qui in al. pot.
Ad id*, quod ex contractu gesto debe-
tur, in solidum.

* *Actio Interdicti De ITINERE, ACTU-
QUE PRIVATO*, est duplicis ge-
neris, & instituitur

*I. Aut de usu itinervis & actus privati tuen-
do, & possessione defendenda, tunc da-
tur*

*Quasi possessori itineris, actus vel viæ,
l. 1. ff. de Itin. actuque priv. Böbmer. de
Action. S 2. c. 4. §. 18. Lauterb. p. 600.*

*Adversus eum, qui impedit usum, &
turbat, Lauterb. p. 600. Menck. d. l. tit.
de Itin. actuque priv. §. 1.*

Ad id, ut quasi possessor declaretur, &
adversarius præstet interesse, cau-
tionem-

tionemque de non amplius turbando. *Böhmer. d. l. §. 18. Menck. d. §. 1. Ca-poll. de S. R. P. c. 1. n. 33.*

2. *Aut de itineris, actus, aut via privata refectione non impedienda, tunc datur Quasi possessori, cujus interest reficien-di illam servitutem, ejusque heredi-bus & successoribus particulari-bus. Lauterb. p. 601. Böhmer. d. l. §. 19. Menck. d. l. §. 2.*

Adversus eum, qui refectionem impe-dit. Lauterb. p. 601. Mencken. d. l. §. 2.

Ad id, ut prohibere desinat. l. 3. §. 11. ff. d. t. Lauterb. p. 601. Menck. d. l. §. 2. in fin. Böhmer. d. l. §. 19.

* *Actio Interdicti de ITINERE & VIA PUBLICA. vid. voc. VIA.*

Actio JUDICATI datur

Victori, qui Sententiam pro se obti-nuit.

Adversus eum, qui suo nomine in ju-dicio est condemnatus. l. 4. §. 3. ff. de Re. judic.

Ad id, ut illud, in quod condemnatus est, solvat. d. l.

Actio

Actio male JUDICATI, si Judex litem suam fecerit, seu Actio de Syndicatu, datur

li, qui per imperitam, vel imprudentem Judicis Sententiam est læsus. pr. Instit. de Oblig. ex quasi delict.

versus Judicem, qui talem Sententiam tulit. d. princ.

d id, quod Judici æquum fuerit visum. l. fin. ff. de Extraord. cognit.

Actio de eo, per quem factum est, quo minus quis se in JUDICIO SSTAT, datur

li, qui a tertio est impeditus, quo minus se in judicio sisteret, sive Actor fuerit, sive reus. l. 1. §. 3. & l. 3. ff. de eo, per quem fact. quo min.

versus dolo malo impediētes. l. 1. §. 1. & 2. ff. eod.

d id, quod interest. l. 3. pr. eod.

Actio ex JUREJURANDO datur

, qui ad delationem, vel relationem alterius extra judicium juravit, sibi aliquid deberi, vel rem esse suam.

D

l. 11.

*l. ii. pr. & §. i. ff. de jurejur. §. ii. Instit.
de Action.*

*Adversus deferentem, vel referentem.
l. 6. §. fin. ff. de Jurejur.*

*Ad id, ut conditioni delationis vel re-
lationis satisfiat, & præstetur id, fu-
per quo juratum. d. §. ii.*

*Actio si quis JUS DICENTI non ob-
temperaverit, vid. Actio contra Contum-
macem.*

*Actio de in JUS VOCANDO, datur
Ei, qui contra Edictum sine venia in jus
vocatus est. l. fin. ff. de in jus voc.*

Adversus vocantem. l. 24. eod.

*Ad pœnam 50. aureorum, aut si non
habeat in ære, corporalem. dd. text.*

*Actio de IN JUS VOCATO NON
EXIMENDO datur*

*Illis, qui alios legitime in jus vocarunt.
l. i. §. fin. & l. 2. ff. Ne quis eum, qui in jus
voc.*

*Adversus illos, qui vocatos vi injusta
exemerunt. l. 5. §. 3. eod.*

*Ad id, quanti ea res, de qua contro-
versia*

veria et
§. i.
Edicti,
llum statu
atur, da
contra o
est. imo
in simili c
statuit, au
§. 2. ff. a
versus Magi
novum statu
qui impe
ed, ut Magi
empe trans
stantur. d.
QVOD
qui cum
domini, a
l. pr. ff. Q
versus domi
ed, quod e
tur. in folio
o, qui in al

verſa eſt, ab Actore æſtimatur. *d. l. 5. §. 1.*

Actio Edicti, quod quiſque JURIS in alium ſtatuerit, ut ipſe eodem jure utatur, datur

illi, contra quem jus novum dictum eſt; imo *cuiſcunque*, qui quandoque in ſimili cauſa eum, qui jus novum ſtatuit, aut impetravit, convenit.

l. 3. §. 2. ff. Quod quiſque juris.

Adverſus Magistratum, qui perfecte jus novum ſtatuit. *l. 1. §. 2. eod.* Aut eum, qui impetravit. *l. 3. pr. eod.*

Ad id, ut Magistratus ſtatuens, aut pars impetrans eodem jure in cauſis ſuis utantur. *d. l. 1. §. 3. ff. eod.*

Actio QVOD JUSSU datur

illis, qui cum ſervo vel filioſam. juffu domini, aut patris contraxerunt.

l. 1. pr. ff. Quod juffu.

Adverſus dominum aut patrem. *d. l. 1.*

Ad id, quod ex contractu inito debetur, in ſolidum. *§. 1. Inſtit. Quod cum eo, qui in alien. pot. §. d. l. 1. pr.*

L.

Querela LÆSIONIS enormis, *vid.*
lit. Q.

* *Actio* LEGATARIIS datur ex *Testa-*
mento, *vid. lit. T.*

Actio LEGATORUM, *seu Edicti*, *si quis*
omissa causa testamentaria ab intestato
succedere velit, *vid. Succedere.*

* *Actio* LEGATI piis causis relictæ da-
tur

Legatariis & fideicommissariis particu-
laribus,

Adversus heredem, hujusmodi legatum
inficiantem, *vel sine causa ejus soluti-*
onem differentem,

Ad pœnam dupli. §. 19. 23. & 26. Instit.
de Action.

* *Actio Interdicti: QVOD LEGATO-*
RUM, datur

Heredibus, bonorumve possessoribus,
horumque heredibus. *l. 1. §. 3. ff.*
Quod Legatorum. Menck. Theor. & Prax.
Pandect. tit. eod. §. 3. Lauterb. Comp. ff.
p. 594.

Adver-

versus legatarium, & huic similem.
*Menck. d. l. §. 3. Böhmer. Introd. ad Jus
 Digest. eod. tit. §. 6.* qui propria au-
 toritate legatam rem ante aditam he-
 reditatem occupavit. *Böhmer. de Acti-
 on. S. 2. c. 3. §. 63. Menck. d. §. 3.*

Id id, ut legatum ita occupatum resti-
 tuatur cum omnibus fructibus & in-
 teresse. *Böhm. d. §. 63. Menck. d. l. §. 3.
 Lauterb. p. 594.*

Actio Edicti, ut LEGATORUM nomi-
 ne caveatur.

Hæc quidem tanquam Actio ab
Oldendorp. in Class. 5. Act. 13. propo-
 nitur, sed cum verius sit *Implora-
 tio Officii Judicis*, ad id tendens,
 ut caveat heres de eo, quod in
 Testamento sub conditione, vel
 in diem relictum, eveniente die,
 vel conditione præstando. *t. t. Ut
 Legat. nom. caveat.* ideo hic omiffa.
Vid. Habn. ad Wesf. d. tit.

Sed juxta *Oldend. d. l.* illa *Actio Edicti*,
 ut LEGATORUM nomine cavea-
 tur, datur

D 3

Ei,

Ei, cui quid sub conditione, vel in diem relictum,

Adversus eum, a quo aliquid relictum.

Ad id, ut tale relictum præstetur. Old. d. l.

* *Si cui LEGATUM quid sub conditione non faciendi, datur Actio ad Cautionem Mutianam præstandam. vid. voc. Mutiana.*

* *Condictio ex LEGE diffamari. vid. voc. Condictio.*

Actio ex LEGE. vid. Condictio ex Lege.

Actio LEGIS AQUILÆ datur

Ei, cujus rei nocitum, & quidem Directa soli domino rei. l. ii. §. 6. ff. ad L. Aquil. Utilis etiam aliis, qui jus in re læsa habent. d. l. ii. §. fin.

Adversus illum, qui damnum intulit, & quidem si corpore suo in corpus, Directa: si non corpore suo, sed alio modo, corpus tamen corrumpendo, utilis. §. fin. Inst. eod. In factum autem subsidiaria, si neque in corpus, neque corpore damnum datum, sed alio

alio modo. *Coch. d. l. P. 2. pag. 153.*
Lauterb. p. 145. in fin.

Id id, ut damnum resarciatur, & quanti res vel eo anno, vel 30. diebus proximis plurimi fuerit, præstetur, §. 9. & 14. Instit. eod. Aut si reus inficiatus fuerit damnum, ad duplum. l. 2. §. 1. ff. eod.

Actio ex LEGE Rhodia de jactu. *vid. lit. I.*

Actio ad supplendam LEGITIMAM. *vid. Actio Suppletoria.*

LEGITIMA defraudatis ob Donationem datur Actio. *vid. Querela inofficiose donat.*

LEGITIMA defraudatis ob Dotem. *vid. Querela inofficiose Dotis.*

Actio de Eo, quod Testamento LIBER esse jussus ex hereditate jacente furrupuit, aut corrumpit. *vid. Hereditas.*

Actio LIBELLI FAMOSI datur

Si, cui certum ac famosum crimen in scriptis, aut alio singulari modo, ab aliquo, qui nomen suum suppressit, dolose objicitur. *Struv. S. J. C. Exerc.*

48. *rb.* 65. 67. *Lauterb. Compend. ff.*
p. 671.

*Adversus famosi libelli autorem, cujus
nomen innotuit.*

*Ad id, ut autor ille arbitrarie, relegati-
one, fustigatione, aut alias pro cir-
cumstantiarum diversitate puniatur.*
*Ludovici doctrin. ff. tit. de Injur. & fa-
mos. libell. §. 17. Manz. ad Institut. tit. de
Injur. §. 10. num. 12. 13. 15.*

* *Actio Interdicti de LIBERIS EXHI-
BENDIS, datur*

Patri, qui liberos in potestate habet.
l. 1. §. 14. ff. de liber. exhib. Lauterb. pag.
606. utiliter etiam marito. Mencken.
*d. l. tit. de liber. exhib. §. 3. Schæpff. Syn-
ops. ff. ad eund. tit. n. 3.*

*Adversus quosvis, qui liberos detinent,
invitos. l. fin. ff. d. t. Böbmer. Introd. ad
Jus Digest. d. t. §. 2. Utiliter & contra
eum, qui uxorem invitam detinet.*
Menck. d. l. §. 3. Lauterb. p. 607.

*Ad id, ut liberi exhibeantur, & per-
mittatur, ut illi abducantur. Menck.*
*d. §. 2. 3. Böbmer. d. §. 2. Utiliter etiam
ad*

ad uxorem exhibendam. *Schæpff. d. l. num. 3. Lauterb. p. 607. Struv. S. J. C. Exerc. 55. th. 168.*

Actio de Statu LIBERTATIS datur Domino, qui servum vindicat, & suum esse dicit. *l. 7. §. 5. ff. de liberali causa.*

Adversus servum, qui se liberum esse contendit. *d. l. 7. §. 5.*

Ad id, ut servus declaretur, & servitia domino præstentur. *§. 13. Institut. de Action.*

Et vice versa:

Servo, qui libertatem sibi asserit, *d. l. 7. §. 5.*

Adversus eum, qui se ejus dominum esse contendit.

Ad id, ut liber declaretur. *l. 23. ff. eod.*

* *Actio de LIBERTINITE. conf. Actio de Jure Patronatus.*

* *Actio* si LIBER esse jussus ex jacente hereditate aliquid surripuit, aut corruptit. *vid. Actio de Eo, quod ex HEREDITATE jacente &c.*

* *LITEM* suam si Judex fecisse dicatur,

D §

tur,

tur, datur Actio, *vid. Actio male JU-
DICATI.*

* Actio ob LITIS impensas, *vid. Condi-
ctio ex Lege de Sportulis. lit. C.*

* LITEM ut quis alicui intendat, vel
non, si quid accepit, datur contra
eum Actio de Calumniatoribus. *lit. C.*

* Contra LITIUM Executores aliquan-
do datur Actio, *vid. Condictio ex Lege
de Sportulis. lit. C.*

* Si LITERÆ alienæ sint apertæ & lectæ,
datur

Ei actio injuriarum, item depositi,
quin etiam tenetur aperiens & le-
gens crimen stellionatus, item falsi.
*Coch. in Pr. For. German. P. 2. voc. Li-
teræ.*

Adversus aperientem & legentem.

Ad id, quod interest.

Condictio certi ex LITERIS, *vid. Actio
Chirographaria.*

Actio LOCATI datur

Locatori, *pr. Instit. Locat.*

Adversus conductorem. *d. pr.*

Ad id, ut mercedem præstet, rem fini-
to

to usu restituat. l. 48. §. 1. ff. eod. & damnum dolo, lata vel levi culpa Conductoris datum resarciat. l. 5. §. 2. ff. Commod.

Actio de eo, quod certo LOCO, datur Illis, quibus aliquid ex causa stricti juris certo loco debetur, l. 2. §. 1. ff. de Eo, quod cert. loc. §. 33. Instit. de Action.

Adversus illos, qui ex tali causa certo loco aliquid dare promiserunt, nec tamen id præstiterunt. l. 1. ff. eod. §. l. un. C. Ubi conven. qui cert. loc. dare promis.

Ad id, quod ita debetur, alio in loco, facta commemoratione illius loci, ubi præstari debuit, præstandum, salvo interesse Rei vel Actoris. l. 2. pr. ff. eod. §. d. §. 33.

* *Actio Interdicti De LOCO PUBLICO FRUENDO, datur*

Illis, qui conduxit vectigalia publica, ejusve socio. l. 1. ff. de loc. publ. fruend. Böhmer. Introd. ad Jus Digest. d. t.

Adversus illum, qui talem iis frui prohibet. *l. 1. §. 3. ff. d. t.*

Ad id, ut secundum legem locationis ipsi liceat iisdem frui. *l. 1. §. fin. ff. d. t. Harfolt. de Action. P. 6. Act. §. 3. n. 5. Böhmer. d. l.*

Actio Interdicti: NE IN LOCO PUBLICO QUID FIAT, VEL IMMITTATUR, UNDE ALIQUID DAMNI INFERATUR, datur

Cuivis ex populo, *l. 1. ff. de loc. & itin. publ.* præcipue illi, cui nocetur. *l. 2. §. 5. Ne quid in loc. publ. fiat & c. Mencken. Theor. & Prax. Pandect. d. t. §. 1.*

Adversus eum, qui damnum qualecunque infert, faciendó quid in loco publico. *Menck. d. l. §. 1.*

Ad id, ut opus, dum publico usui noxium est, destruatur. *l. 2. pr. & §. 17. & l. fin. ff. d. t.* Aut si noxium non est, præstetur id, quod interest. *l. 2. §. 34. ff. d. t. Menck. d. l. §. 1.*

* **Actio Interdicti De LOCO RELIGIOSO, SACRO, SANCTO.** *vid. lit. S.*

* In

In LUDO victo, item ad LUSUM
compulso datur Actio, vid. de Aleatori-
bus Actio.

M.

Si MAGISTRATUS defensionem
subditorum negligit, datur Implo-
ratio

Subditis, qui negligentiam Magistratus
ad Superiorem deferre, & per re-
cursum ejusdem auxilium implorare
possunt, qui tum subvenire, aut
mandatis inferiori domino prote-
ctionem subditorum injungere de-
bet. *Coch. in Pr. Fori Germ. P. 2. voc.*
Magistratus.

Adversus Magistratum, subditorum de-
fensionem negligentem,

Ad Superioris auxilium implorandum;
qui tum debet subvenire, vel man-
datis inferiori Magistratui defensionem
subditorum injungere.

* Datur etiam Querela

Subditis coram Superiori,

Adversus Magistratum inferiorem, sub-
ditos

ditos durius tractantem, vel in eos
 sævientem.

Ad mitigandam ipsius sævitiam. Ob
 insignem sævitiam mandata S. C. im-
 petrantur. *Gail. l. 1. O. 17.* & decernun-
 tur ex officio, si forte præ metu &
 vi non audent supplicare. *Gail. l. de*
P. P. c. 2. num. 22. vid. Coch. d. l.

Actio adversus MAGISTRATUM ob
 non exactam Satisfactionem a Tutoribus.
vid. Actio Subsidiaria.

Actio MANDATI

Directa datur

Mandanti. l. 8. §. 6. ff. Mandati.

Adversus mandatarium,

Ad id, ut mandatum præscripto modo
 exequatur. § 8. *Instit. Mandat. § l. 22.*
 §. *fin. eod.* & si quid præterea ex bona
 fide præstandum, præstet. *l. 20. pr. §*
l. 45. pr. ff. eod.

Contraria datur

Mandatario, l. 12. §. 7. ff. eod.

Adversus mandantem, *d. l. 12. §. 9.*

Ad indemnitatem mandati nomine
 consequendam. *l. 19. §. 9. eod. § d. l. 12.*
 §. 9. * *Actio*

Actio contra MARITUM, partum non agnoscentem, *vid. Actio de Partu agnoscendo.*

Ex MATRIMONIO oritur Judicium petitorium, quod datur

sponso, vel Sponse,

Adversus desponsatam personam, sed nuptias differentem.

Ad id, ut nuptias celebret. vid. Coch. in Prax. For. German. P. 2. voc. Matrimonium.

Actio Quod METUS *causa* datur

ei, qui propter justum metum læsus.

l. 9. §. 3. ff. Quod metus causa.

Adversus metum inferentem, & quemcunque rei metu amissæ possessorem. l. 14. §. 5. eod.

Ad id, ut rem amissam una cum fructibus restituat. l. 12. pr. eod. & nisi ad arbitrium Judicis restituat, intra annum in quadruplum, post annum in simplex condempnetur. d. l. 14. §. 1.

Actio Interdicti De MIGRANDO, datur

inquilino, qui, soluta pensione, vult migrare,

grare, sed a domino ædium impeditur, *Böhmer. de Action. S. 2. c. 4. §. 58*
Menck. d. l. tit. de Migrand. §. 1. & in-
quilini heredibus. l. 1. pr. §. fin. ff. d. t.
Lauterb. p. 607.

Adversus locatorem ædium, qui inve-
ctas & illatas res abducere impedit
Böhmer. d. l. §. 58. Menck. d. §. 1. & con-
tra ejus heredes. Menck. d. §. 1. Lau-
terb. p. 607.

Ad id, ut ne impediatur, quo minus in-
vecta & illata auferantur. Böhmer. d.
l. §. 58. De Usu hodierno vid. Mencken-
d. §. 1. Böhmer. d. §. 58. Idem in Introd.
ad Jus Digest. d. t. §. 2.

* **MINORIBUS** modo *Restitutio*, vid. lit. R.
 modo *Actio Subsidiaria*, vid. lit. S. modo
Actio Tutelæ. vid. lit. T.

* **MISSUS** in possessionem, vid. voc. *Pos-*
sessio.

Actio si **MENSOR** falsum **MODUM**
 dixerit, datur

illis, quorum interest, falsum modum
 non esse renunciatum. l. 3. §. 1. ff. Si
mens. fals. mod.

Adver-

adversus mensores agrorum, vini, frumenti, &c. l. 5. §. *fin. eod.* qui dolose falsum modum renunciarunt, d. l. 3.

§. 4. *Utilis* etiam *adversus alios*, qui in modo *sefellerunt*. l. 7. §. 1. *ff. eod.*

Ad id, quod interest, *præstandum*. d. l. 3. §. 1.

Actio Interdicti De MORTUO INFERENDO, datur

Ei, qui prohibetur, mortuum inferre eum in locum, ubi jus inferendi habet. l. 1. *pr. ff. de mort. infer.* Utiliter ei, qui in sepulchrum hereditarium & familiare prohibetur mortuum inferre. *Brunnemann. ad d. l. 1. Böhmer. de Action. S. 2. c. 4. §. 66.*

Adversus eum, qui inferre prohibet, & turbat.

Ad id, ut ulterius prohibere desinat, impedimentum, si quod fecit, tollat, & interesse præstet. d. l. 1. *pr. We-semb. ad ff. d. t. n. 2. in fin. & n. 3.*

Actio ex Edicto de MORTUO NON INFERENDO datur

Domino loci, in quem mortuus *illicite* illatus,

illatus, l. 2. §. 1. ff. de religios. & sumt. fun. Utilis etiam aliis, quorum interest, qui jus prohibendi habent. l. 8. ff. eod.

Adversus illos, qui mortuum in alienum locum intulerunt. d. l. 2. §. 1. & 2.

Ad id, ut aut tollant mortuum, aut loci pretium præstent. l. 7. pr. ff. eod.

Böbmeri Introd. in Jus Digest. tit. de Religios. §. 7.

* MULIERI in possessionem ventris nomine missæ datur *Actio. vid. voc. Possessio.*

* Ad MUTIANAM *Cautionem* præstandam datur *Imploratio*

Ei, ad quem res deficiente conditione pertinet,

Adversus eum, cui aliquid relictum est sub conditione non faciendi, quæ ante personæ honoratæ mortem existere nequit. *Coch. d. l. voc. Mutiana. Lauterb. p. m. 526.*

Ad præstandam *Cautionem*, se conditionem impleturum, aut quod accepit,

cepit, seu ejus æstimationem, restitu-
tutum. *Lauterb. d. l. Coch. d. l.*

Condictio certi ex MUTUO datur

Creditori,

Adversus debitorem,

*Ad rem creditam, seu mutuam in eo-
dem genere, eademque quantitate,
& qualitate reddendam. pr. Instit.*

*Quib. mod. re contr. oblig. l. 2. pr. & l. 3.
ff. de reb. cred.*

N.

*Actio de Raptis in NAUFRAGIO, NA-
VIque expugnata. vid. lit. R.*

*Actiones Edicti NAUTÆ, CAUPO-
NES, & STABULARII, ut recepta
restituant, vid. Actio de Recepto. Item*

*Actio de Damno in navi, caupona, vel
stabulo dato.*

Actio NEGATORIA

Directa datur

*Domino, qui servitutem in prædio suo
alteri constitutam, negat, l. 5. pr. ff.*

Si ususfr. pet.

*Adversus quemcunque servitute uten-
tem;*

tem, & ita alterius libertatem impedi-
entem, l. 10. §. 1. ff. si servit. vindic.

Ad id, ut prædium liberum declare-
tur, reoque ulterior turbatio inter-
dicatur, l. 4. §. pen. ff. eod. præstita
eo nomine cautione, l. 7. ff. eod. &
refuso interesse. l. 4. §. 2. in fin. eod.

Utilis datur

Quasi-domino, v. g. *Emphyteutæ*, *super-*
ficiario, &c. l. 16. ff. de Servitut. Imo
hodie etiam illis, qui jus aliquod,
quod non est servitus, aliis in re sua
competere negant. arg. c. 26. X. de
Decim.

Adversus illos, qui tale jus prætendunt,
d. l. 10. §. 1.

Ad id, ut jus illud eis non competere
declaretur, ideoque illius usus in-
terdicatur, prout dictum in *Actione*
directa.

ACTIO NEGOTIORUM GESTO- **RUM**

Directa, datur

Domino, cujus ignorantis negotium ge-
stum, §. 1. *Instit. de Oblig. quæ ex quasi*
contr.

Adver-

Adversus gestorem. l. 2. ff. de negot. gest.
Ad id, ut rationes reddat, d. l. 2. quod
ex gestione ad ipsum pervenit, re-
stituat, l. 23. & 28. ff. eod. & damna
culpa data præstet. l. 2. C. eod.

Contraria datur

Gestori

Adversus dominum, d. l. 2.

Ad indemnitatem ratione negotii ge-
sti consequendam. l. 19. §. pen. ff. eod.

Actio NOXALIS datur

Illis; qui ex privatis servorum delictis
sine culpa domini sunt læsi, l. 2. 3. & 4.
ff. de noxal. act. §. 4. Inst. eod.

Adversus illos, qui tempore Actionis
movendæ servorum noxiorum do-
mini sunt, vel illos dominorum o-
pinione possident, l. 11. 12. & 13. §. 1.
ff. eod.

Ad id, ut vel damnum resarciant, vel
servum noxæ dedant. pr. Inst. eod.

Actio Edicti de NUNCIATIONE NO-
VI OPERIS datur

Illis, qui nunciavit novum opus. l. 2.
pr. ff.

pr. ff. de Oper. nov. nunciat. Böhmeri Tr. de Action. S. 2. C. 4. §. 43. 44.

Adversus illum, qui spreta nunciacione nihilominus opus continuavit, aut factum ratum habuit. d. l. 20. §. 7.

Ad id, ut opus, quod post legitimam nunciacionem factum est, destruat. d. l. 20. §. 1. & 3. Böhmer. d. l. §. 45.

* **NULLITATIS QVERELA.** *vid. lit. Q.*

O.

Actio ONERIS AVERSI datur

Illi, qui onus, v. g. frumentum, &c. vehendum alii locavit. l. 31. ff. locat.

Adversus illum, qui vehendum condixit, nautam, seu aurigam, sed avertit, id est, alio vertit, seu surripuit. d. l. 31.

Ad duplum, instar Actionis furti. Vid. Vultej. ad Instit. pr. de Locat. n. 15. Gothofred. in not. ad l. 31. lit. g.

Actio Edicti de OPERIS NOVI NUNCIATIONE, *vid. Nunciatio.*

P. **Actio**

P.

Actio ex PACTO, datur

Pacifcenti, seu cui aliquid promissum est,

Adversus eum, qui *inimico se obligandi* sciens & volens aliquid promisit. *c. 1.*

X. de Pact.

Ad id, quod promissum, præstandum,

c. 3. eod. Et quidem si *rei datio* promissa, ad rem *precise* dandam, *l. 75.*

§. fin. ff. de V. O. Sin *factum*, ad hoc præstandum, aut interesse, *l. 72. pr. eod.*

Actio ad PALINODIAM, seu *Recantatoria*, datur

Illis, qui injuriam verbalem sunt passi,

Adversus illos, qui talem injuriam intulerunt, vel per se, vel per alios, *§. II.*

Instit. de Injur.

Ad id, ut dicta famosa reclamant, & a se injuste prolata fateantur, læsamque quodammodo existimationem *Actori* aperte restituant.

* *Actio*

* *Actio* PARENTIBUS datur contra
liberos de *Filiatione*, *vid. lit. F.*

Actio de PARTU AGNOSCENDO
datur

Uxori, *l. 1. §. 1. ff. de agnos. & alend. liber.*

Adversus maritum,

Ad id, ut partum ex se editum, tan-
quam suum & legitimum, agnoscat,
& alat. *tot. tit. dict.*

Actio de PASTU PECORIS datur

Ei, cujus interest,

Adversus dominum animalis, quod de-
pascendo alienos fructus *sine culpa*
hominis damnum dedit, *vid. l. ult. C.*
de L. Aquil.

Ad id, ut aut damnum resarciat, aut
animal noxæ dedat. *l. 14. §. fin. ff. de*
Præscr. verb.

Actio de jure PATRONATUS; seu
Ingenuitate, datur

Patrono, *l. 6. in fin. ff. Si ingen. esse dic.*

Adversus libertum, qui se pro ingenuo
gerit, & ob id officia detrectat. *d. l. 6.*

Ad declarandum jus patronatus. *§. 13.*
Instit. de Action.

Et

Et vicissim

Liberto, qui, ingenuum se esse, asserit,
l. 2. §. 1. ff. *Si ingen. esse dic.*

Adversus patronum, qui falso se talem
asseverat.

Ad declarandum jus ingenuitatis. dict.
text.

Actio PATRONO aliquando *Favian*
na datur. *vid. lit. F. item Calvisiana,*
vid. lit. C.

Actio PAULIANA, seu *Revocatoria*,
datur

creditoribus, in quorum fraudem debi-
tor bona sua alienavit. l. 1. & l. 10. ff.
Quae in fraud. Credit.

Adversus ipsum debitorem defraudan-
tem. l. fin. §. fin. ff. eod. aut alios bo-
norum fraudulentè alienatorum
possessores. §. 6. *Inst. de Action.*

Ad id, ut ita alienata, rescissa alienati-
one, perinde ac si nunquam aliena-
ta fuissent, restituantur, l. 10. §. 22.
ff. *Eod. cum omni causa & accessio-*
ne. d. l. 10. §. 19.

Actio de PAUPERIE datur

E

Ei,

Ei, cui damnum ab alieno animali contra naturam sui generis, proprio motu, sine hominis culpa datum. pr. Instit. Si quadrup. paup. fec. dic. l. 1. §. 4. & 7. ff. Eod. aut cuius interest. l. 2. pr. ff. Eod.

Adversus illum, qui tempore Actionis instituendæ dominus est animalis. l. 1. §. 12. Eod. aut pro domino id possidet. arg. l. 12. ff. de Noxal. act.

Ad id, ut aut animal noxæ dedatur, aut damnum refarciatur. d. pr. Instit. & l. 1. pr. ff. Si quadrup. paup.

Actio de PECULIO datur

Illis, qui cum servo, vel filiofam. de servili, vel profectitio peculio contraxerunt, l. 3. §. 5. seqq. ff. de Pecul.

Adversus dominum, vel patrem. §. 10. Instit. de Action.

Ad id, quod secundum cuiusque contractus naturam debetur, præstandum, pro quantitate peculii. d. §. 10.

* Actio de PECUNIA constituta, vid. lit. C.

Actio

*Prescrip
TIONE, dat
qui rem pro
ermutandu
runt.*

*ysus eum, q
en suam vic
d, ut & ip
adit, l. 4. &
terest, præf*

*ITIO HER
PIGNOR.*

*tra datur
ari, qui pig
quib. mod. re*

*ysus creditor
estituendum
us. d. §. 1.*

*m omni cau
ff. l. 1. 2.
ipa datum*

*aria datur
ari, l. 9. §. 1.
ysus debitor
indammitate*

*Actio Præscriptis Verbis ex PERMUTA-
TIONE, datur*

*Ei, qui rem propriam & sanam, animo
permutandi dedit. l. fin. ff. de rer.
permut.*

*Adversus eum, qui rem accepit, nec ta-
men suam vicissim dedit, l. 6. C. eod.*

*Ad id, ut & ipse rem a se promissam
tradat, l. 4. & fin. C. eod. aut id, quod
interest, præstet. l. 1. C. eod.*

PETITIO HEREDITATIS, *vid. lit. H.*

Actio PIGNORATITIA

Directa datur

Debitori, qui pignus dedit. §. fin. Instit.

Quib. mod. re contr. Obligat.

Adversus creditorem, qui accepit, d. §.

*Ad restituendum, soluto debito, pi-
gnus. d. §. & l. 9. §. 3. ff. de Pignor. act.
cum omni causa & accessione. l. 6. §.
ult. ff. l. 1. 2. & 3. C. eod. damnumque
culpa datum resarciendum. d. §. fin.*

Contraria datur

Creditori, l. 9. §. 1. ff. de Pignor. act.

Adversus debitorem, l. 19. §. 1. eod.

Ad indemnitatem pignoris nomine

E 2

confe-

consequendam. *l. 8. pr. l. 9. pr. & pas-
sim ff. eod.*

Actio PLUVIÆ ARCENDÆ, *videtur
Aqua pluvia.*

Actio POPULARIS datur

*Cuius de populo, l. 43. §. 2. ff. de Pro-
cur. modo integræ sit opinionis. l. 4
ff. de popul. act.*

*Adversus illum, qui tale quid commi-
sit, quo jus populi læditur, arg. l. 1.
eod.*

*Ad pœnam statutam irrogandam, &
actori applicandam. l. 3. pr. ff. de se-
pulchr. violat. & l. 12. ff. de V. S.*

Actio de POSITO, vel *Suspensio*, datur
*Cuilibet de populo, l. 5. §. fin. ff. de his,
qui effud. vel dejec.*

*Adversus illum, qui in ædibus suis ali-
quid positum, vel suspensum habet
quod, si ceciderit, posset in loco,
ubi vulgo iter fit, nocere, d. l. 5. §.
7. & 11.*

*Ad pœnam X. aureorum. §. 1. Instit. de
Obligat. quæ ex del. nasc.*

Actio Edicti: Si Mulier ventris nomine in
POSSES-

POSSESSIONE *calumnia causa esse dicatur, datur*

Ei, cujus interest, mulierem non fuisse in possessionem missam. l. un. §. 6. ff. Si mul. ventr. nom.

Adversus mulierem, quæ per calumniam, falso scil. se prænantem dicendo, in possessionem venit, d. l. un. §. 2. Aut patrem ejus, qui passus fuit, ut per calumniam in possessionem veniret. d. l. un. §. 5.

Ad id, quod interest. d. l. un. §. 4. & 7.

Actio Edicti: Si mulier ventris nomine in POSSESSIONEM missa, eandem possessionem dolo in aliquem transtulerit, datur

Ei, cujus interest; Et sic cuicumque successuro. l. un. §. 8. & 9. ff. si mul. ventr. nom. in poss. calumn. imo etiam legatario. d. l. un. §. 10.

Adversus mulierem, vel eum, in cujus potestate est, si dolo ipsorum possessio in alium translata. l. 1. §. 1. ff. si ventr. nom. mul.

Ad id, quod interest, possessionem

non fuisse translata. *d. l. 1. §. 1. ff. in fin.*

Actio Edicti: Quod cum eo, qui in aliena POTESTATE est, negotium gestum esse dicetur, datur

Illi, qui cum filiofamilias in potestate patris constituto, contraxit, l. 2. §. pr. Instit. Quod cum eo, qui in al. pot.

Adversus filiumfam. qui emancipatione, vel alio modo sui juris factus. d. l. 2. §. 1. & nihil ex bonis paternis fuit consecutus. d. l. 2. pr.

Ad id, quod ex contractu debetur, præstandum, in quantum facere potest. d. l. 2. pr. in fin.

Actio PRÆJUDICIALIS, datur

Illi, qui statum aliquem, seu conditionem civilem, v. g. libertatis, sibi competere asserit. l. fin. ff. Si ingen. esse dic.

Adversus negantem. l. 10. ff. de liber. caus. & l. 14. ff. de probat.

Ad declarandum illum statum. d. l. fin.

Actio PRÆSCRIPTIS VERBIS datur

Ei, qui aliquid dedit, aut fecit, ut alter vicissim

vicissim aliquid daret, aut faceret.

l. 7. §. 2. ff. de Pact.

Adversus eum, cui aliquid dedit, aut fecit, quique fidem datam non implevit, *t. t. ff. de Præscr. verb.*

Ad id, ut fides data impleatur, aut id, quod interest, præstetur. *l. 5. §. 1. ff. eod.*

Actio PRÆSCRIPTIS VERBIS *Æstimatoria, vid. lit. A.*

Actio PRÆSCRIPTIS VERBIS *ex Permutatione, vid. supr. Permutatio.*

* **Actio ex PRECARIO**, seu *interdictum, seu Actio interdicti de Precario, datur*

Ei, qui precarium concessit. Lauterb. Compend. ff. p. 606. Oldend. class. 4. Act. 16. num. 5. Ejusque heredibus. num. 7. Struv. S. 7. C. Ex. 45. th. 159.

Adversus precarium habentem; item contra eum, qui dolo desit habere, item contra heredes. Lauterbach. d. l. Struv. d. l. th. 160.

Ad præstandam rem cum omni damno. d. l. Struv. d. l. th. 161. præstatur hic

tantum dolus & lata culpa, post moram etiam casus fortuitus, & fructus percepti petuntur. *Lauterbach. d. l.*

* *Actio ex PROMISSO, vid. Actio ex Pacto. item Actio ex Stipulatu.*

* *Ex Jure PROTIMISEOS Actio, vid. Actio REDHIBITORIA, ex Jure Retractus.*

Actio PRO - TUTELÆ

Directa datur

Pupillo, l. 1. §. 6. ff. de Eo, qui pro tutor.

Adversus eum, qui pro Tutore negotia ejus gessit, d. l. 1. §. 1. & 3.

Ad id, ut ratione reddita, reliqua una cum usuris præstet. d. l. 1. §. 8. & damna, culpa data, refarciat. l. 4. ff. eod.

Contraria datur

Ei, qui pro Tutore negotia pupilli gessit,

Adversus pupillum,

Ad indemnitatem gestorum nomine consequendam. l. fin. ff. eod.

Actio - Edicti contra PUBLICANOS, datur

Viato-

riatoribus, qui vectigal injuste exfol-
verunt, *l. 9. §. 5. ff. de Publican. &*
Vectig.

Adversus publicanum, ejusque familiam.
l. 1. pr. eod.

Ad id, ut, si aliquid per vim illicite exe-
gerint, in *quadruplum*, *l. 9. §. 5. eod.*
Si sine vi, in *duplum*, *d. l. 1.* Si autem
aliquid vi rapuerint, aut furtum
damnumve fecerint, intra annum
in *duplum*, post annum in *simpulum*
condemnentur, *d. l. 1. pr.*

Actio PUBLICIANA datur

illi, qui rem non vitiosam a non Do-
mino traditam, bona fide & justo
titulo accepit, eamque, usucapione
nondum impleta, iterum amisit. *§.*
4. Instit. de Action. l. 1. pr. ff. de Public,
Act.

Adversus quemcunque infirmiore jure
posidentem, *l. 9. §. 4. & leg. fin. in*
fin. ff. eod.

Ad id, ut illa res, perinde ac si usu-
capta esset, restituatur. *d. §. 4. Instit.*
de Action.

Actio QUASI PUBLICIANA, seu Re-
scissoria. *vid. R.*

* PUPILLO aliquando datur *Actio*
Tutela, vid. lit. T. aliquando *Actio, quod*
Tutore falso authore gestum. vid. lit.
T. aliquando *Actio de Rationibus di-*
strahendis. vid. lit. R. aliquando *Resti-*
tutio. vid. lit. R.

Q.

Actio, si QUADRUPES PAUPERI-
EM fecisse dicatur. *vid. Actio de Pau-*
perie.

Actio QUANTI MINORIS, seu *Æsti-*
matoria, datur

Emtori, omnibusque, ad quos ea res
pertinet. l. 19. §. 5. ff. de Ædilis,
Edict.

Adversus venditorem, qui pro inæqua-
li pretio rem vitiosam vendidit,
l. 38. pr. & l. 61. ff. eod.

Ad id, ut tantum de pretio restituat,
quanto minoris emtor emisset, si
rei conditionem, aut vitium scivif-
set. d. l. 61.

Actio

Actio QUASI FAVIANA, *vid. lit.*

F.

Actio QUASI PUBLICIANA, seu *Rescissoria. vid. lit. R.*

Actio QUASI SERVIANA, *vid. lit. S.*

QUERELA ENORMIS LÆSIONIS, seu *Condictio ex L. 2. Cod. de Rescind. vendit. datur*

Tam Emptori, quam venditori, ultra dimidium justæ æstimationis læsis. d. l. 2. Imo cuicumque contrahenti, qui duplo dedit, quam accepit, arg. l. 32. ff. ad Leg. Aquil.

Adversus illos, a quibus quis ita læsus. d. l. 1.

Ad id, ut aut suppleatur id, quod deest justo pretio, vel valori, aut contractus rescindatur. d. l. 2. C. de Rescind. vendit.

QUERELA INOFFICIOSÆ DONATIONIS, datur

Liberis, Parentibus, Fratribus, ob immodicam donationem legitima defraudatis. t. t. Cod. de Inoffic. donat.

Adversus donatarios, in quos collata est inofficiosa donatio. *d. tit.*

Ad id, ut donatio rescindatur, & legitima, aut quod illi deest, restituatur. *l. 2. §. 8. pr. C. eod.*

QUERELA INOFFICIOSÆ DOTIS, datur

Liberis, qui immodica dotis constitutione, vel a *matre secundo marito facta*, vel *alias uni ex liberis*, legitima sunt defraudati. *l. un. C. de Inoff. dot.*

Adversus illum, qui dotem immodicam accepit.

Ad id, ut dotis constitutio rescindatur, simulque legitima restituatur. *d. l. un.*

QUERELA INOFFICIOSI TESTAMENTI, datur

Liberis, parentibus, *l. 15. pr. ff. de Inoffic. testam.* & fratribus (si scil. *bis persona turpis*, aut *levi macula laborans prelati*, *l. 27. C. eod.*) rite quidem, sed inique in testamento exheredatis, aut

aut præteritis. *l. 8. §. 2. ff. de Bon. possess. contr. tab. Nov. 115. c. 3.*

Adversus heredes testamento institutos, cum hereditatem adierunt. l. 8. §. 2. & 10. ff. de Inoffic. testam. aut illos, qui heredum locum sustinent, v. g. Fiscum, l. 10. C. eod.

Ad id, ut Testamentum, tanquam inofficiosum, rescindatur, & querenti, ut proximo heredi, hereditas adjudicetur. l. 8. §. 16. & l. 21. §. 2. ff. eod.

* **QUERELA**, seu *Remedium NULLITATIS notoria*, datur

Ei, qui per Sententiam, (item Decretum, aliumve actum judiciale) ipso jure non subsistentem, est gravatus. Luder. Mencke in Theor. & Prax. Pandect. tit. Quæ sentent. sine Appell. rescind. th. 62.

Adversus eum, qui ita nulliter pronunciavit, ac pronunciari curavit. Blum. in Supplicat. Cameral. Tit. 16. p. m. 640. 641. Mev. Part. 2. Dec. 374. num. 7. & P. 5. Dec. 138.

E 7

Ad

Ad id, ut Sententia illa declaretur irrita & nulla. Blum. in Proc. Cameral. tit. 56. num. 14. Gail. I. Observat. 42. num. 7.

Actio QUOD METUS CAUSA, vid. lit. M.

Actio QUOD JUSSU, vid. lit. I.

R.

Actio RAPINÆ, seu Vi bonorum raptorum. vid. lit. V.

Actio de RAPTIS aut corruptis, in INCENDIO, RUINA, NAUFRA- SIO, rate, naveque expugnata, datur Omnibus, quorum interest. arg. l. 2. §. 22. ff. Vi bon. rapt.

Adversus illos, qui occasione incendii, ruinae, naufragii, &c. aliquid dolose furripuerunt, aut corruerunt. l. 3. §. 3. & 4. ff. incend. ruin. naufr.

Ad quadruplum intra annum, post annum vero in simplum. l. 1. princ. eod.

Actio de RATIONIBUS DISTRA- HENDIS datur

Pupillo,

Adversus

Adversus Tutorem, qui ex bonis pupilli durante tutela aliquid abstulit, & in rationes non retulit, l. 1. §. 19. & 22. l. 2. pr. ff. de Tut. & rat. distrab.

Ad duplum veri pretii rei ablatae. d. l. 1. §. 22. & l. 2. §. fin. eod.

Actio RECANTATORIA, vid. Actio ad Palinodiam.

Actio RECEPITIA,

Olim dabatur

Illis, quibus Argentarii sponderant, i. e. solenniter promiserant, se hoc, vel illud soluturos.

Adversus Argentarios,

Ad id, quod se soluturos receperant, praestandum, l. 2. C. de Constit. pecun.

Hodie sublata, & in Actionem constitutae pecuniae transfusa. §. 8. Instit. de Action.

Actio de RECEPTO datur

Vectoribus aut viatoribus, qui res in navim, cauponam, vel stabulum intulerunt, l. 1. §. 1. ff. Naut. Caupon. & Stabul.

Adversus Exercitores navium, cauponarum,

narum, vel stabulorum, qui res receperunt. *d. l. 1. §. 2. 3. & 5.*

Ad id, ut salvæ restituantur, & damnum cujuslibet culpa contingens præstetur. l. 2. §. 1. eod. & d. l. 1. §. 7.

* RECONVENTIO est *Actio*, quæ datur

Reo,

Adversus Actorem, coram eodem Judice, & in eodem judicio super eadem vel diversa causa.

Ad id, ut e contrario, quod sibi debetur, consequatur. Hopp. Exam. Instit. de Satisd. qu. 14. p. 513.

Actio REDHIBITORIA datur

Emtori rei vitiosæ, omnibusque aliis, ad quos ea res pertinet, l. 1. §. 1. & l. 19. §. 5. ff. de Edil. Edict.

Adversus venditorem ejus rei, l. 28. & seqq. eod.

Ad id, ut illam, restituto pretio, recipiat. l. 23. §. 1. & 7. ff. eod. atque si vitium sciverit, interesse præstet. l. 13. pr. ff. de Act. Emt. Sin contumax fuerit, duplum solvat, l. 48. ff. de Edilit. Edict.

Actio

Actio REDHIBITORIA EX JURE
RETRACTUS datur

illi, cui *Lege* vel *consuetudine* (*nam si*
conventionem, Actio Venditi locum ha-
bet, l. 75. ff. de Contrab. emt.) potestas
competit, rem venditam retrahen-
di, v.g. *proximo consanguineo, vicino,*
&c. *5. Feud. 14.*

Adversus quemcunque possessorem rei
retractui obnoxia. *arg. l. 56. ff. eod.*

Ad id, ut illa res cum ista conditione
& jure, cum quo ad possessionem
transiit, sine ullo onere aut nexu,
quam forsitan possessor isti impo-
suit, restituatur. *d. 5. F. 14.*

Conditio ex Can. REDINTEGRAN-
DA, datur

Omni illi, qui injuste sua possessione ex-
cidit. *Casp. Ziegler. ad Can. Redinte-*
grand. 3. C. 3. qu. 1. p. m. 177. §. 7. p. 178.
§. 8. p. 179. §. 10. p. 180. §. 14. Böbmer. de
Action. S. 2. c. 4. §. 40. Ejusque here-
di. Ziegler. d. l. p. m. 178. §. 9.

Adversus quemlibet, qui vi aliquem de-
jecit sua possessione. *Böbmer. d. l. §.*

40. Ziegler. d. l. p. m. 181. §. 1. five possideat, five dolo malo desierit possidere. Ziegler. d. l. p. m. 181. §. 1. Eiusdem heredem. Ziegler. d. l. p. m. 183. §. 7. p. 197. §. 5. non contra tertium possessorem. Ziegler. d. l. p. 185. §. 11.

Ad id, ut agens restituatur in omne id, quod ipsi ex deiectione & spoliatione facta abest. Ziegler. d. l. p. m. 196. §. 1. una cum fructibus, & omni causa. Ziegler. d. l. §. 2. 3. Coincidit hæc Condictio cum Interdicto UNDE VI. *vid. lit. V.*

REI VINDICATIO datur

Domino, l. 23. pr. ff. de R. V. Utilis etiam quasi Dominis, v. g. Superficiario &c. l. 73. §. 1. ff. eod. & quibusdam aliis. l. 5. §. 3. eod. l. 30. ff. de donat. mort. caus.

Adversus possessorem rei corporalis. l. 36. pr. & l. fin. de R. V.

Ad id, ut ejus rei Dominus declaretur, eaque sibi a detinente restituatur. l. 9. ff. eod.

REI VINDICATIO EMPHYTEV- TICA-

TICARIA, feu *Ager Vectigalis*, vid.
lit. V.

REI UXORIÆ Actio

olim competebat

uxori, etiamsi dotem sibi reddi non
fuiſſet ſtipulata. *l. un. C. de Rei uxor.*
act.

Adverſus maritum,

Ad res dotales repetendas. *d. l. un.*

Hodie ſublata, & in Actionem ex ſtipu-
latu de dote repetenda transfuſa.

Actio Interdicti De RELIGIOSIS, vid.
lit. S.

Actio Interdicti de REMISSIONIBUS,
datur

Ei, cui novum opus nunciatum eſt.
l. un. §. 1. ff. de remiſſion. Menck. d. l. ad
eund. tit. §. 1.

Adverſus nunciantem. *Schæpff. Synopf. d. t.*
num. 1. Menck d. l. §. 1.

Ad id, ut remittatur prohibitio novi
operis, & opus facienti vis non fiat.
Schæpff. d. l. num. 1. Menck. d. §. 1.

Actio de in REM VERSO datur
illis, qui cum ſervo, vel filioſam. con-
traxe-

traxerunt. §. 4. *Inst. Quod cum eo, qui in al. pot.*

Adversus dominum, vel patrem, in quorum rem aliquid ex ejusmodi contractu versum, d. §. 4.

Ad id, quod ex eo contractu debetur, in quantum versum, præstandum, l. 10. §. 4. ff. *de in rem vers.*

Actio RERUM AMOTARUM, vid. lit. A.

Actio RESCISSORIA, *Restitutoria*, seu *Quasi-Publiciana*, datur

*Ill*i, cujus res ob absentiam suam, *justam* scil. & *necessariam*, l. 26. §. *fin.* & l. 28. *pr. ff. Ex quib. caus. maj.* aut alterius, *indistincte*, l. 21. §. 1. *Eod. usucapta. §. 5. Instit. de Action.*

Adversus quemcunque illius rei possessorem. l. 30. ff. *Ex quib. caus. maj.*

Ad id, ut res usucapta, rescissa adversarii usucapione, perinde ac si usucapta non fuisset, restituatur. d. §. 5.

* **RESTITUTORIA** etiam dicitur *Actio*, quæ alias vocatur *Rescissoria*. vid. paulo ante.

* *Actio*

Actio RESTITUTORIA etiam dicitur, quando Mulier intercedens pro alio veterem obligationem suscipit. Tum enim liberatur ea SC. Vellejano, & pristina Actio in veterem debitorem restituitur, quæ ideo *restitutoria* dicitur. *l. 8. §. 13. ff. ad SCt. Vellej. Cujac. Lib. 16. Obs. 27.*

RESTITUTIO OB ÆTATEM minorem datur

Minoribus 25. annis, ætatis facilitate, aut adversarii malitia læsis. *l. 1. pr. & §. seqq. ff. de Minor.*

Adversus illos, cum quibus minori negotium intercessit. *l. 13. §. ult. ff. eod.*

Ad id, ut omnia in pristinum statum ponantur, & minor indemnis fervetur. *d. l. 1. §. 1.*

Etiam hæc Restitutio *proprie* non est Actio, sed tantum imploratio Officii Judicis. *l. 24. §. fin. ff. eod.*

* *Ex* RETRACTUS JURE datur etiam *Actio Reddibitoria*.

Actio REVOCATORIA, seu *Pauliana*.
vid. lit. P.

Actio

Actio REVOCATORIA DONATIONIS datur*Soli donatori, l. 1. Et fin. Cod. de Revoc. donat.**Adversus, donatarium ingratum. dd. § L.**Ad res donatas, tempore quaestionis apud donatarium existentes, revocandas. l. 7. C. Eod.** REUS in jus vocatus si injuste exemptus, datur quaedam *Actio* vid. lit. I.* *Actio interdicti* de RIPA MUNIENDA datur*Ei, qui in flumine publico, ripave ejus, opus facere, ripæ agrive, qui circa ripam est, tuendi causa, intendit, ex quo navigatio non fit deterior. Menk. Theor. Et Prax. Pandect. tit. de Ripa muniend. §. 1. Böhmer. de Action. S. 2. c. 4. §. 82.**Adversus eum, qui prohibet. Menck. d. l. §. 1. Böhmer. d. l. §. 82.**Ad id, ut, cautione damni infecti præstita, desinat prohibitio. Herfolt. de Action. P. 6. Act. 61. n. 4. Böhmer. d. l. §. 82.*

§. 82.

§. 82. *Idem. in Introd. ad Jus Digest. tit. de Ripa muniend.*

Actio Interdicti De RIVIS datur

Quasi possessori, qui priore ætate, aut eodem anno, non vitiose ab adversario æquæductu usus est, l. 1. pr.

§. 9. & l. fin. ff. de Rivis. Lauterb. p.

602. & aquæductus gratia reficere aut purgare vult rivos, specus, septa.

d. l. 1. pr. Böhmer. de Action. Sect. 2. c.

4. §. 26. Menck. d. l. tit. de Rivis. §. 1.

Mindan. de Interdict. P. 2. tit. 12. num.

16. 17. 18. Utiliter ei, qui fossam, pu-

teum aut canales reficere aut pur-

gare intendit. Menck. d. l. §. 1. Mindan.

d. l. n. 28. Et cautionem damni in-

fecti præstare promittit. l. 2. §. 9.

ff. d. t. Menck. d. §. 1.

Adversus eum, qui refectionem impe-

dit, & turbat, Böhmer. de Action. S. 2.

c. 4. §. 26. Menck. d. §. 1.

Ad id, ut aquæ ducendæ causa resectio

& purgatio rivi, specus &c. admit-

tatur, simulque interesse, & cautio

de

de non amplius turbando præstetur.
Menck. d. l. §. 1. Böhmer. d. §. 26.

* RUINÆ occasione si quid furrripia-
 tur, vel corrumpatur, datur *Actio*,
 vid. *Actio de Raptis.*

* Qui RUSTICOS detinet, contra
 eum datur Interdictum. *Vid. Hopp.*
Exam. Instit. p. 536. qu. 13.

* *Actio Interdicti*: Ne in SACRO LO-
 CO QUID FIAT, aut IMMIT-
 TATUR, datur

*Cuilibet ex populo. l. 10. C. de Episc. & Cle-
 ric. l. 14. §. Sane. C. de SS. Eccles. præ-
 cipue illi, cui cura ædis, locorumque
 sacrorum mandata est. Böhmer. de
 Actio. S. 2. c. 4. §. 62.*

*Contra eum, qui in loco sacro, sancto,
 vel religioso aliquid facit, vel in eum
 deformitatis, seu incommoditatis
 causa immisit, l. 1. §. 2. ff. Ne quid in
 loc. sacr. Menck. Theor. & Prax. Pand.
 d. l. §. 1. 2.*

*Ad id, ut temerator loci sacri, sancti
 vel religiosi a facto resistat, & quod
 immisit, aut fecit, tollat, l. 2. §. 19. d. 1.
 Menck.*

Menck. d. l. §. 2. atque sic locum illum in pristinam commoditatem, omnibus deservientem, restituat. Oldend. de Action. Clas. 2. Act. 9. n. 3. Menck. d. l. §. 2. ubi monstrat hodiernum usum.

Actio in factum ex Interdicto SALVIANO datur

locatori prædii rustici. §. 3. Instit. de Interdict. Utiliter & locatori prædii urbani, & cuicumque creditori hypothecario. Böbmer. Introd. ad Jus Digest. tit. de Salvian. Interd. §. 1. Idem de Action. S. 2. c. 3. §. 101. Herfolt. de Action. P. 6. Act. 93. n. 6. Menck. d. l. tit. de Salvian. Interd. §. 1.

versus conductorem prædii rustici, d. §. 3. Instit. de Interdict. Treutler. Vol. 2. disp. 25. th. 2. lit. e. f. ibique Bachov. Utiliter etiam contra tertium possessorem, qui ab oppignorante causam habet, Menck. d. l. §. 1. Mindan. de Interd. P. 2. tit. 17. num. 14. Habn. ad Wesemb. ff. de Salv. Interd. num. 3.

Id, ut rerum pro pensione & damno in re locata dato, oppignoratarum

F

posses-

in possessio præstetur. §. 3. *Instit. d. l. Herfolt. d. l. n. 6.*

Actio adversus Magistratum ob non exactam
SATISDACTIONEM a Tutoribus.
vid. infra Actio subsidiaria.

* **Ob SENATUSCONSULT. VEL
 LEJANUM** datur Mulieri Actio re-
 titutoria, *vid. lit. R.*

Actio ex SENATU. SILANIANO
 datur

Civis de populo, l. 25. §. 2. ff. ad SC.
Silan.

Adversus eum, cui nihil in testamento
relictum, sciens tamen publicavit,
aut descripsit testamentum vi occisi,
antequam de familia ejus quæstio
haberetur. d. l. 25. §. 2. & l. 1. pr. & §.
seqq. eod.

Ad pœnam C. aureorum, inter actorem
& Fiscum dividendam. d. l. 25. §. 2.

* **SENTENTIAM** qui pro se obtinu-
 it, ei datur *Actio Judicati. vid. lit. I.*

* **SEPARATIONIS** beneficium est
 auxilium Prætoris, quo

Creditores petunt,

ut bona heredis ab hereditate defun-

Eti separentur. *tit. ff. de Separationibus, ibique Dd.*

Moribus Pomeraniæ ipso jure fit Separatio, neque opus est petitione. *Mev. P. 1. D. 254. vid. Coch. in Pr. For. Germ. P. 2. voc. Separatio. add. Classificationem Creditorum Pomer. ibi: Obgleich Separatio bonorum nicht gesucht worden.*

Actio SEPULCHRI VIOLATI datur is, ad quos ea res pertinet. *l. 3. pr. ff. de Sepulchr. viol.* Aut si hi non adsint, vel agere nolint, *omnibus de populo. d. l.*

adversus dolosos sepulchrorum violatores. *d. l. 3.*

ad interesse, si ille agat, ad quem ea res pertinet. *d. l. 3. §. 1. & 8.* Sin aliquis ex populo, ad pœnam *C. aureorum, aut CC. aureorum* adversus dolosos sepulchri inhabitatores. *d. l. 3. pr.*

In SEPULCHRUM si quis illicite illatus, datur Actio. *vid. Actio ex Edicto de Mortuo non inferendo.*

Actio Interdicti De SEPULCHRO ÆDIFICANDO, datur

Ei, qui in loco, ubi ei est jus, facere volens sepulchrum, seu monumentum prohibetur. l. 1. §. 7. C. de Sepulchr. viol. l. 1. ff. de Mort. infer.

Adversus eum, qui directo vel oblique d. l. 1. §. 1. C. de Sepulchr. viol. prohibet, vel ædificare, vel ædificari cœptum perficere. d. l. 1. §. pen. Böbmer. de Action. S. 2. c. 4. §. 68.

Ad id, ut ne quid fiat in sepulchro tam facto, quam faciendo, atque ut id, quod factum est, removeatur, ac pristinae causæ restituatur, cum omni interesse. Böbmer. d. l. §. 67.

Actio SEQUESTRARIA

Directa datur

Victori rei litigiosæ,

Adversus sequestrem, apud quem res litigiosa durante lite deposita. l. 5. §. 1. C. l. 12. §. 2. ff. deposit.

Ad id, ut finita lite cum omni causa restituatur, rationes reddantur, & culpa lata præstetur. arg. §. 1. Instit.

Quib. mod. re contr. oblig.

Contraria datur

Sequestri,

Adver-

adversus litigantes,
ad indemnitatem sequestri nomine
 consequendam. *arg. d. l. 5. pr.*

Actio SERVIANA datur
 locatori prædii rustici. §. 7. *Instit. de*
Action.

adversus colonum, & quemcunque re-
 rum a colono pro pensione & da-
 mnis *expresse* obligatarum, possessio-
 rem. *l. 16. §. 3. ff. de Pignor. & l. 4. ff. In*
quib. caus. pign.

ad consequendam illarum possessio-
 nem. *d. §. 7.*

Actio QVASI SERVIANA datur
 creditori cuicunque, cui res *expresse*
 vel tacite est oppignorata. *tot. tit. ff.*
In quib. caus. pign. tac. contr. Excepto
 locatore prædii rustici, *de quo præ-*
ced. Act.

adversus quemcunque ejus rei posses-
 sorem. *l. 14. C. de Pignor.*

ad consequendam illius possessionem,
l. 66. pr. ff. de Eviçt. eamque donec sa-
 tisfactum, vel retinendam, vel alie-
 nandam. *tot. tit. ff. de distr. pign.*

A SERVIS seu familia si furtum vel
 F 3   damnum

- damnum datum, datur Actio. *vid.*
- Actio Edicti: Si familia furtum & c.*
- * Ex SERVORUM delicto privato la-
sis datur Actio, *vid. Actio noxalis.*
- * Ad SERVOS seu rusticos revocando
datur Rei vindicatio, *vid. lit. R.*
- * Ob SERVITUTEM realem datur A-
ctio Confessoria. *vid. lit. C. vel Ne-
gatoria, vid. lit. N.*
- Actio SERVI CORRUPTI datur
Domino servi l. 1. §. 1. ff. de Serv. cor-
Utilis etiam fructuario. l. 9. §. 1. eod. &
aliis, quorum interest, aliquem non
esse corruptum. arg. l. 14. §. 1. eod.
- Adversus illum, qui dolo malo servum
quoad animum, deteriorem reddidit
l. 1. §. 3. & seqq. eod.
- Ad duplum ejus, quod interest. l. 1. p.
eod. Aut si utiliter agatur quanti re-
officio Judicis æstimetur. d. l. 14. §.
- * Ex SILANIANO Senatus Consulto
Actio datur. *vid. Actio ex SENA-
TUSC. SILAN.*
- Actio SIMPLI pro evictione. *vid. voi-
Evictio.*
- Actio pro SOCIO, utrinque Directa
datur

Actio alterutri,
Adversus confocium. t. t. Pro Socio.
Ad rem, vel operam in commune con-
ferendam. l. 73. & 74. ff. eod. & si
quid præterea ex natura societatis
alterum præstari oporteat, v. g. fru-
ctus. &c. vid. l. 38. §. 1. l. 23. §. 1. Eod.
Actio SPOLII. *vid. Condictio ex Can.*
Redintegranda. lit. R.
Ex SPONSALIBUS & matrimonia-
libus datur Actio. vid. lit. M.
Ex SPONSIONE *oritur Actio ex Sti-*
pulatu, vel Condictio ex Moribus, Condi-
ctio ex Lege. Vid. Habn. ad Wesemb. ff.
de Aleatoribus. in fin.
Condictio ex Lege de SPORTULIS. *vid.*
Condictio.
Actio de STATU Civitatis. *vid. lit. C.*
Actio de STATU Libertatis *vid. lit. L.*
Condictio Certi ex STIPULATU *datur*
Stipulanti
Adversus promittentem rem aliquam
certam. pr. Instit. de V. O. l. 74. seqq.
ff. Eod.
Ad rem præcise præstandam. l. 75. §. fin.
ff. eod.

Actio ex STIPULATU datur itidem Stipulanti, sed

Adversus promittentem rem incertam. d. pr. genus scil. d. l. 75. §. 1. aut factum. §. ult. Instit. Eod.

Ad rem promissam præstandam, aut interesse. l. 13. §. fin. ff. de Rei Jud.

Actio ex STIPULATU de Damno infecto. Vid. Damnum.

Actio ex STIPULATU de Dote, vid. Actio de Dote.

Actio ex STIPULATU SIMPLÆ vel DUPLÆ pro Evictione. vid. Evictio.

Actio SUBSIDIARIA datur

Pupillis, l. 1. §. 4. ff. de Magistr. conven.

Adversus Magistratus, qui in tutelæ constitutione dolum, vel culpam admiserunt. l. 7. C. Eod.

Ad damnum, quod inde pupillis obvenit, in quantum a Tutoribus, horumque heredibus, aut fidejussoribus non potuit resarciri, resarciendum. §. 2. Instit. de Satisd. tutor. §. d. l. 1. §. 16.

Actio Edicti: Si quis omissa testamentaria causa ab intestato SUCCEDERE velit,

velit, quæ *Actio legatorum* dicitur in
l. 10. pr. l. 12. §. 1. & l. 18. §. 1. ff. Si
quis omiff. caus. testam. datur

Ei, cui aliquid in testamento relictum.
l. 1. pr. ff. eod.

Adversus eum, qui omiffa causa testa-
menti callide in fraudem eorum,
quibus quid relictum, ab intestato
vult succedere, d. l. 1. §. 9. aut pe-
culnia accepta, plane non adire. l. 1.
C. Eod.

Ad id, ut relicta in testamento nihilo-
minus præstentur. dd. test.

Actio Interdicti de SUPERFICIEBUS,
datur

Superficiario possidenti, scil. ei, qui super-
ficiem in alieno solo habet, sive ad
modicum, sive ad longum tempus.

Job. Friedr. Rbez. Disput. de Judiciis
possessor. c. 2. n. 18. Mindan. de Interdict.

P. 2. tit. 7. n. 8. 9. 10. Ejusque heredi,
Job. Thoma. Disp. de Superfic. posit. 5. n.
29. Struv. S. J. C. Exerc. 45. tb. 127. 128.

Adversus turbantem, sive is sit soli do-
minus, sive extraneus. Vid. Job, Tho-

F 5 ma.

*ma. d. l. n. 20. Rbez. d. l. num. 18. non
contra heredem. Thom. d. l. n. 29.*

*Ad id, ut, exemplo Interdicti uti pos-
sidentis, possessio retineatur & con-
servetur. Menck. Theor. & Prax. Pand.
tit. de Superfic. §. 5. Böhmer. de Action.
S. 2. c. 4. §. 17.*

Actio SUPPLETORIA datur
*illis, quibus minus legitima alias debi-
ta, relictum.*

Adversus heredes institutos.

*Ad id, ut suppleant, quod deest le-
gitimæ. l. 30. & 36. pr. C. de Inoffic.
Testam.*

Actio seu Postulatio SUSPECTI, datur
*Civis de populo, etiam mulieribus,
quæ pupillo sunt conjunctæ, aut alias
pietate ad accusandum feruntur. §. 3.
Instit. de Suspect. tut.*

*Adversus tutores quoscunque §. 2. instit.
Eod.*

*Ad id, ut tutor suspectus declaretur, &
ab officio, reddita ratione, remo-
veatur. t. t. Eod.*

Actio de SUSPENSO. *vid. Actio de Po-
sito.*

Actio

Actio de SYNDICATU vid. Actio male Judicati.

T.

De TABULIS ultimæ voluntatis exhibendis *Actio in factum datur*

omnibus, quorum interest,

Adversus illos, qui tabulas cujuscunque ultimæ voluntatis defuncti se exhibere posse, vel debere, negant.

Ad id, ut tabulas exhibeant. Coch. in Pr. For. Germ. P. 2. voc. Tabula. Lauterb. ff. de Tabul. exhib. & facultas relinquatur inspiciendi, legendi, & describendi. Coch. d. l.

Actio in factum ex Interdicto de TABULIS EXHIBENDIS, datur

ei, cujus interest, tabulas exhiberi, vel cui in testamento aliquid adscriptum est. Böhmer. de Action. S. 2. C. 3. §. 86. Lauterb. Comp. ff. p. 595. Ejusque heredi & successori. Menck. d. l. tit. de Tabul. exhib. §. 1.

Adversus illum, qui negat, se tabulas ultimæ voluntatis exhibere posse,

vel debere. *l. 4. §. 1. ff. de Tabul. exhib.*
Menck. d. §. 1. Lauterb. p. 595.

Adid, ut tabulæ authenticæ exhibean-
 tur, vel in subsidium, interesse præ-
 stetur. *Menck. d. l. §. 1. Böhmer. d. l.*
§. 86. Lauterb. p. 595.

***CONTRA TAXATORES** perperam ta-
 xantes datur *Actio: Si Mensor falsum*
Modum &c. vid. lit. M.

TERMINI agrorum confinium si sunt
 confusi, datur *Actio Finium regun-*
dorum. lit. F.

Actio ex L. Agraria de **TERMINO**
MOTO datur

Cuivis de populo *l. 3. pr. ff. de Termin.*
mot.

Adversus illos, qui terminos statutos
 extra suum gradum, finesque dolo
 malo moverunt. *d. l. 3.*

Ad pœnam *L. solidorum*, in singulos
 terminos motos fisco inferendam.
d. l. 3.

Actio ex TESTAMENTO datur
Legatariis & fideicommissariis particu-
laribus, L. 1. C. Commun. de Legat.

Adversus heredes, aliasque personas
 one-

oneratas. *l. 33. pr. de Legat. 2. §. 1. Instit. de singul. reb. testam. relict.*

Ad id, ut præstentur legata, & fideicommissa cum suis accessionibus. l. 8. pr. ff. de Legat. 1. l. 10. ff. de Legat. 2.

* **VI TESTAMENTI** datur heredi scripto *remedium l. fin. Cod. de Edict. Div. Adrian. toll. vid. lit. H.*

* **QUI TESTAMENTUM VI OCCISI** publicavit, aut descripsit, antequam quaestio de familia habita, contra eum datur *Actio ex Senatusconsulto Silan. vid. lit. S.*

* **TESTAMENTI** causa omissa, si quis ab intestato vult succedere, datur *Actio. vid. lit. S.*

Querela TESTAMENTI INOFFICIOSI, vid. lit. Q.

Actio TIGNI JUNCTI datur

Domino tigni rei alienæ juncti, omnibusque, quorum interest. §. 29. Instit. de R. D. §. 13. Instit. de Oblig. quæ ex del. nasc.

Adversus eum, qui bona vel mala fide tignum rei suæ junxit. d. §. 29. modo tamen, si bona fide junctum, tignum

F 7

fuerit

fuerit furtivum. *l. 63. in fin. ff. de donat. inter vir. & uxor.*

Ad duplum tigni juncti. d. §. 29. quod in male fidei possessore mera poena est, l. 2. ff. de Tign. junct. in b. f. possessore rei persecutionem continet. d. §. 29. in fin.

* **Ex TRANSACTIONE** datur *Actio*, aut ex moribus, si facta *nudo pacto*, *Coch. in Pr. For. Germ. P. 2. voc. Transact.* Si *contractu innominato*, e. g. si actori quid dederit, ut *litem* remitteret, & ille *transactioni stare* nolit, præter *Except.* datur *Actio præscriptis verbis*, ut a lite Actor *desistat.* *Coch. d. l. Lauterb. ff. de Transact. p. 56.* Si *stipulatione* *Transactio* inita, datur *Actio ex stipulatu.* *Coch. d. l. & Laut. d. l. Si Cautio* *Transactionis* data est, datur *Certi Condictio* ex *L. 2. C. de Transact.* *Coch. d. l.*

Actio TRIBUTORIA datur

Creditoribus servi vel filiifam. qui scilicet cum his, *sciente domino*, vel *patre*, de *mercibus peculiaribus* sunt *nego-*

negotiati. §. 3. *Instit. Quod cum eo, qui in alien. l. 1. §. 3. ff. de Tribut. act.*

Adversus dominum, vel patrem, qui merces peculiares *dolose* inæqualiter distribuit. *d. §. 3. Inst. Quod cum eo.*

Ad id, ut iniqua & fraudulenta illarum mercium distributio corrigatur, & merces æqualiter distribuantur. *d. §. 3.*

Condictio TRITICIARIA, vid. Condictio.

In TURBA si damnum datum, competit *Actio, vid. Actio de Damno in Turba dato.*

* Ob TURPEM CAUSAM *Condictio, vid. lit. C.*

Actio TUTELÆ

Directa datur

Pupillis, Utilis etiam minoribus, & aliis, qui sunt sub cura. *t. t. ff. de Tutel. & ration. distrab.*

Adversus Tutores. Utilis etiam Curatores. *l. 19. §. 1. ff. eod.*

Ad id, ut rationes reddant, *l. 1. pr. eod.* reliqua solvant, *l. 9. ff. Arbitr. tut. & damna levi culpa data resarciant. l. 7.*

C. eod.

Contra.

Contraria datur

Tutoribus, l. 1. §. 1. ff. de Contr. tut. act. Utilis etiam Curatoribus. d. l. 1. §. 2.

Adversus pupillos, d. l. 1. pr. Utilis etiam minores, & alios, qui sunt sub cura. dd. loc.

Ad indemnitatem ratione Tutelæ, vel Curæ gestæ consequendam. l. 3. §. 1. eod.

* *Contra TUTOREM aliquando datur Actio de Rationibus distrahendis. vid. lit. R. aliquando postulatio Suspecti. vid. lit. S.*

* *In TUTELÆ constitutione si Magistratus dolum vel culpam commisit, datur Actio subsidiaria. vid. lit. S.*

Actio PRO-TUTELÆ. vid. lit. P.

Actio Edicti, Quod TUTORE FALSO Autore gestum, datur

Ei, qui falso Tutore Autore cum pupillo contraxit, l. 1. pr. ff. Quod fals. Tut. Aut. Utilis etiam ipsis pupillis, ex hoc contractu læsis. l. fin. ff. eod.

Adversus falsum Tutorem. l. 7. pr. eod.

Ad omne interesse, d. l. 7. pr. Etiam sumtus

sumtus petendi restitutionem, consequendos. *d. l. 7. §. 3.*

ACTIO TUTORIS SUSPECTI, vid. lit. S.

V.

VECTIGAL injuste solventibus datur Actio contra Publicianos. *vid. lit. P.*

ACTIO VECTIGALIS, l. 15. §. 26. ff. de damn. inf. seu Emphytevticaria Rei Vindicatio, datur

illi, cui Emphytevtis constituta, Adversus quemcunque possessorem, etiam dominum rei Emphytevticariae. l. 1. §. 1. ff. Si ager vectig.

Ad id, ut Judex declaret, rem ad Actorem jure Emphytevticario pertinere, adversarium ad illius restitutionem cum omni causa condemnet. d. l. 1. §. 1.

ACTIO VENDITI datur **Venditori, l. 13. §. 19. ff. de Act. Emt. Adversus Emtorem. d. l.**

Ad id, ut pretium una cum usuris post moram perceptis, d. l. 13. §. 20. & sumtus

fumptus utiliter a venditore in rem factos præstet. *d. l. 13. §. 21.*

* **VENDITORI** aliquando datur *Æstimatoria*, seu *Quanti Minoris*, *vid. lit. Q.*

* **Ad VENTIONEM** rescindendam datur *Actio*, seu *Querela enormis læsionis*, *vid. lit. Q.*

* **Contra VENDITOREM** datur *Redhibitoria*. *vid. lit. R.* item aliquando *Redhibitoria ex jure Retractus*. *vid. lit. R.*

Actio Edicti: Si Mulier **VENTRIS** nomine in possessione calumnie causa esse dicatur. *vid. Possessio.*

Actio de in rem VERSO, *vid. lit. R.*

Actio VIÆ RECEPTÆ datur

Ei, in cujus agrum aliquis viam publicam ulterius rejecit, i. e. fecit, ut per agrum vicinum jam publice commeatu fiat. *l. fin. ff. de Via publica.*

Adversus rejicientem,

Ad id, quod interest Actoris. *d. l. fin.*

* **Si quis VIAM PUBLICAM** in agrum vicinum rejecit, datur *Actio viae rejectæ*. *Coch. d. l. voc. VIA.*

* *Actio*

* *Actio Interdicti de VIA & ITINERE privato. vid. lit. I.*

* *Actio Interdicti de VIA & ITINERE PUBLICO, NE DETERIOR EFFICIATUR, datur*

Cuilibet ex populo. Menck. Theor. & Prax. Pandect. tit. Ne quid in loc. publ. §. 3.

Adversus eum, qui aliquid facit, unde via, iterve deterius redditur, statim vel imposterum. Menck. d. l. §. 3.

Mindan. de Interdict. P. 2. tit. 3. n. 32.

Ad id, ut, si cceptum saltim sit opus, caveatur, ne fiat, sin autem consummatum, praestetur id, quod interest. Menck. d. §. 3. Harsolt. de Action. P. 6. Act. 52. n. 14.

* *Actio Interdicti De VIA & ITINERE PUBLICO, NE VIA, vel ITER USUI PUBLICO SUBDUCATUR, datur*

Ei, qui via aut itinere publico uti prohibetur. Menck. d. l. §. 3.

Adversus prohibentem. Menck. d. §. 3. Böhmer. de Action. Sect. 2. c. 4. §. 75.

Ad id, ut illa prohibitio desinat, & ire, agere volens non impediatur.

Menck. d. l. §. 3.

* *Actio*

* *Actio Interdicti: de VIA, & ITINERE PUBLICO, NE QUID IBI FIAT, AUT IMMITTATUR, EX QVO ALIQUID DAMNI EXISTAT, datur*

Civis ex populo, l. 2. §. 34. ff. Ne quid in loc. publ. Inprimis autem ei, cui factio illo nocetur. Böhmer. de Action. S. 2. c. 4. §. 72. 73.

Adversus eum, qui aliquid in loco publico facit, quod in alterius damnum redundat. Harfolt. de Action. P. 6. Act. § 2. n. 4.

Ad id, ut via iterve in pristinum statum reducatur. l. 2. §. 34. & 42. ff. d. t.

* *Actio Interdicti: Quod VI aut CLAM, datur*

Ei, cujus interest, vi vel clam aliquid factum non esse ab adversario. Menck. Theor. & Prax. Pandect. tit. Quod vi aut clam. §. 4. Lauterb. Compend. ff. p. 602. circa fin.

Adversus quemvis possessorem operis, quod vi aut clam factum est. Menck. d. l. §. 4. Böhmer. de Action. S. 2. §. 49. Etiam contra heredem, quatenus aliquid

quid ad eum pervenit. *l. 1. §. 3. ff. d. t. Lauterb. p. 603. Menck. d. §. 4.*

Ad id, ut res in pristinum statum reducatur, atque si is, qui vi aut clam fecit, possidet, ad patientiam, & impensam tollendi operis: Si fecit, nec possidet, ad impensam: qui autem possidet, nec fecit, ad patientiam tenetur, *Menck. d. l. §. 5. Böbmer. Introd. ad Jus Digest. tit. Quod vi aut clam. §. 7. Idem de Action. S. 2. c. 4. §. 49.* Quod si res in pristinum statum reduci nequeat, in subsidium exigitur præstatio ejus, quod interest. *Böbmer. de Action. S. 2. c. 4. §. 5.*

VIATORIBUS datur aliquando *Actio contra Publicanos, vid. lit. P.* Aliquando *de damno in navi, cauona, stabulo, vid. lit. D.* Aliquando *de Recepto, vid. lit. R.*

Actio VI BONORUM RAPTORUM datur

illis, quorum interest, rem non esse raptam, vel corruptam. *l. 2. pr. §. 22. 23. ff. Vi bon. rapt.*

Adversus illos, qui rapuerunt, *l. 1. ff. eod.*
aut

aut coactis hominibus, damnum de-
derunt, l. 2. §. 2. & 10. eod.

Ad quadruplum intra annum, post an-
num in *simplum* ejus, quod raptum
est. *pr. Inst. eod. & d. l. 2. §. 13.*

VINDICATIO, *vid. Rei vindicatio.*

Actio in factum ex Interdicto: NE VIS
FIAT EI, QUI IN POSSESSI-
ONEM MISSUS EST, datur

Ei, qui in possessionem missus est ex
primo decreto; item heredi. l. 1. §.
fin. ff. Ne vis fiat ei, & c. Lauterb. Comp.
ff. p. 594. Menck. d. l. tit. cit. §. 1.

Adversus illum, qui ira missum non ad-
misit, turbavit, vel dejecit. *Menck.*
d. l. §. 1. Böhmer. Introd. ad Jus Digest.
cit. tit. §. 2.

Ad id, ut ut præstetur illud, quod in-
terest. *Menck. d. l. §. 1. Böhmer. d. l.*
§. 2. Lauterb. p. 594. Quidnam ra-
tione hujus Interdicti *hodie* juris sit,
monstrat *Böhmer. de Action. S. 2. c. 3.*
§. 80. 81. Menck. d. l. §. 2.

Actio in factum ex Interdicto UNDE
VI, datur

Ei, qui ante dejectionem rem immo-
bilem,

bilem, five civiliter, five naturali-
ter, possedit, & vi dejectus est, *l. 1.*
§. 9. ff. de Vi & vi armat. Menck. d. l.
tit. alleg. §. 3. Ejusque heredi. Menck.
d. l. §. 4. Böhmer. Introd. ad jus Digest.
tit. de Vi & vi armat. §. 3. 5. 6. 7.

Adversus dejicientem, five per se, five per
alium facta fit dejectio. l. 1. §. 9. ff. d. t.
Böhmer. d. l. §. 5. Idem de Action. S. 2.
c. 4. §. 33. Menck. d. §. 5.

Ad id, ut possessio cum omni causa &
interesse recuperetur. l. 4. C. Unde Vi.
Böhmer. d. l. §. 8. Idem Action. d. l. §. 34.
Menck. d. l. §. 6. Utiliter vero, ut
quasi possessio rerum incorporali-
um, seu jurium, e. g. Jurisdictionis,
juris patronatus &c. recuperetur.
Gail. 2. Obs. 75. Schneidvvin. ad Instit. de
Interdict. §. 6. n. 29. Coincidit hæc
Actio cum Condict. ex Can. Redin-
tegranda. vid. lit. R. De hujus Actio-
nis Affinibus agit Menck. d. l. §. 8. 9.
10. 11. 12. Menoch. de remed. recuper. poss.
remed. 1.

Ad USUCAPIONEM rescindendam
datur aliquando Actio rescissoria.
vid. lit. R.

Qui

Qui in USUCAPIENDI conditione est, ei aliquando datur Actio Publiciana, *vid. lit. P.*

* Ex USUFRUCTU oritur *Actio personalis* ex illo contractu, per quem promissio facta, *v. g.* ex emto, stipulatu, *ad id*, ut usufructus per traditionem, vel quasi, constituatur *Coch. d. l. P. 2. voc. Ususfructus. Realis* oritur ex constituto per traditionem aut patientiam, aut ex usufructu. Hinc datur *Actio Confessoria & Negatoria*. Competit autem *Confessoria utilis* usufructuario ad ipsas servitutes vindicandas, quando a tertio vindicatur servitus. *Coch. d. l. Sin a proprietario impediatur, non servitus ipsa, sed usufructus vindicatur. d. l. Negatoria* competit domino adversus fructuarium. *l. 5. pr. ff. Si ususfr. pet. Coch. d. l.*

* *Adversus USUFRUCTUARIUM* datur proprietario (si contra conditionem rei, utitur ipsa re,) vindicatio. *Coch. d. l. voc. Ususfructus.* Si plane deteriorem facto suo reddidit, cautio

cautio (*vid. Hopp. Exam. Instit. p. 144. qu. 9.*) committitur, *i. e.* Actio datur in id, quod interest ex illa clausula. *d. l.* Si proprietarius negat, se usumfructum debere, Actio est Negatoria, quæ domino datur, etsi alius possideat. *d. l.*

Ob USURARUM USURAS Actio, *vid. Anacocismus.*

USURAS nudo pacto promissas regulariter retentione quis tantum consequitur, non actione. *Coch. d. l. voc. Usura.* Sin pacto in continenti adjecto promissæ, habet actionem ex contractu illo. *d. l.* Sin per stipulationem promissæ, non obstante Sententia super forte lata, peti possunt, quia per se debentur ex stipulatione. *d. l.*

Deberi *hodie* Usuras citra stipulationem ex mora per R. I. de Anno 1600. ex *Hahn. Struv. Mev. P. 7. D. 2.* liquidum fit circa res fungibiles. *Coch. d. l.*

UTILITATIS *innocia* jus competit etiam hominibus, jus quoddam in

G

eas

eas res habentibus, quæ jam propria aliorum factæ. Fundamentum ejus est innoxia utilitas, quando communicatus usus alteri damnum non dat. Sic ignis accendendi facultas (qui communicando minor non fit) haustus undæ perfluentis; accessio ad littus, aquandi vel tugurii momentanei ponendi causa. *Coch. d. l. voc. Utilitas.*

* *Actio in factum ex Interdicto UTI POSSIDETIS, datur*

Possessori rerum immobilium turbato, l. 1. pr. §. 7. 8. ff. Uti possid. modo ab adversario non vi, clam vel precario possideat. l. 1. §. fin. ff. eod. Lauterbach Comp. ff. p. 597. Böhmer. de Action. S. 2. c. 4. §. 13. Utiliter etiam possessori rerum incorporalium, scil. jurium. fin. C. eod. Lauterb. p. 598. Mindan. d. Interd. P. 2. tit. 2. tit. 7. n. 21.

Adversus quocunque modo turbantem i. e. possessionis usum impredientem l. 3. §. 2. 3. ff. d. t. Böhmer. d. §. 13. Lauterb. p. 597.

Ad id, ut quieta possessio (quæ probatur

da est) retineatur, illa damna, fructusque percepti restituantur, & cautio de non amplius turbando præstetur. *l. 1. §. 1. & 4. ff. Uti possid. Gail. 1. Obs. 116. Menck. Theor. & Prax. Pandect. tit. Uti possid. §. 5.*

* *Actio ex Interdicto UTRUBI, datur Possessori, rerum mobilium turbato. §. 4. Instit. de Interdict. l. un. ff. Utrubi.*

Adversus quocunque modo turbantem, modo possessor nec vi, nec clam, nec precario ab adversario tempore litis contestatæ possideat. d. §. 4. Instit. Menck. d. l. tit. Utrubi. §. 1.

Ad id, ut actor possidens, illam possessionem, quam suam probavit, retineat, & reus damnum occasione turbationis datum, cum cautione de non amplius turbando refarciat. Schneidwin. ad Institut. de Interdict. §. 4. Petr. Müller. ad Struv. S. J. C. Exerc. 45. th. 168. lit. e.

Actio rei UXORIÆ, vid. lit. R.

* *Si UXOR ventris nomine in possessionem missa datur Actio, vid. lit. P.*

* *UXORI datur adversus maritum ad*
 partum

partum ex se editum agnoscendum
Actio de partu agnoscendo, vid. lit. P.

* Pro UXORE honesta, at sine causa
 a marito verberata, Condictio ex
 Lege datur

*Uxori, Nov. 117. c. 14. non ejus heredi-
 bus. Stephan. ad d. Nov. num. 25.*

*Adversus maritum, uxorem sine causa
 atrociter verberantem. vid. Stephan.
 d. l. num. 24. 25.*

*Ad id, ut hodie maritus verberans pro
 ratione excessus & sævitiae ex arbi-
 trio Judicis puniatur. Carpz. Pr. Cr.
 P. 1. qu. 12. num. 51. Petr. Müller. in Diss.
 de Sævitia. c. 2. §. 13.*

TANTUM.

COGNI-

COGNITIO
ACTIONUM FOREN-
SIUM,

PER DIVISIONES,

Hinc inde in Doctorum Tra-
ctatibus obvientes,

Breviter & in Modum Tabellarum
exhibita.

Generalem de *Actionibus Forensibus*
Cognitionem haud commodius,
quam ex Divisionibus in Jure obvieni-
entibus, acquiri posse, Interpretes Juri-
um plurimi arbitrantur. Et dum
ACTIO (*generaliter sumpta, designans Ju-
ris remedia quaecunque, per quæ res, de qua
contenditur, obtineri, & servari potest*)
EST JUS (*scil. facultas & potestas jure
concessa*) PERSEQVENDI (*in generalio-
ri sensu hoc verbo accepto, ut in se contine-
at facultatem agendi, & petendi quid, atque
conveniendi aliquem*) IN JUDICIO
(*nempe apud quemcunque Judicem compe-
tentem*) QVOD SIBI (*non alteri, nec Rei-*
G 3 *publicæ*

publica) DEBETUR, (ex quocunque jure, & modo licito). Prolixiorem Actionis explicationem vid. apud Manzum ad Institut. tit. de Action. ad princ. & apud Henning. Hammel. de Action. Cap. 1. n. 11. seqq. Hinc ad Actionum forensium Divisiones congerendas, easque ad usum judicialem accommodandas, a Doctoribus varie opera impenditur. Alii namque utuntur Divisione quadruplici. Conf. Rebbahn. Hodoget. Jur. Chart. 2. Climat. 4. parallel. 2. §. 9. seqq. Placet Aliis partitio quintuplex. Vid. Herm. Vultej. in Jurispr. Rom. Lib. 2. Cap. 4. tot. Forsteri Tractatio ad Institut. Justin. P. 2. Disp. 1. th. 2. 3. seqq. Porro Alii sunt contenti Divisione sextuplici. Pomeresch. ad Institut. tit. de Action. Locamer. ad eund. tit. Institut. Ab Aliis septem Distinctiones proponuntur. Luder. Menck. in Theor. & Prax. Pandect. tit. de O. & A. §. 14. seqq. Swendend. de Action. Forens. Sect. I. P. I. Cap. 2. tot. Lauterb. in Comp. ff. tit. de Action. p. 621. seqq. Adhuc Alii monstrant octo Divisiones. vid. Matth. Stephani Oecon. Jur. Civ. Lib. 4. C. 1. n. 4. mult. seqq. Divisio Aliorum est decuplex,

cuplex. *Vid. Brederod. in Resolut. Dialect. Institut. Imperial. tit. de Action. Biccus in Reb. quotidian. Jur. Civil. Sect. 5. §. 6. mult. seqq.* Undecim *Alii* Divisiones adhibent. *Vid. Schneidwin. ad Institut. tit. de Action. §. 1. num. 1. 2. seqq.* Nobis *Alii* communicant Distinctiones duodecim. *Vid. Jason in special. Comm. ad titul. Institut. de Action. C. 1. usque ad C. 12. inclus.* Quatuordecim Divisiones *Alii* formant. *Vid. Oldendorp. in Progymnasm. Fori, Actionum, Probationum, &c. p. m. 356. seqq.* Præterea *Alii* majorem Divisionum effingunt numerum. *Vid. Murantha in Specul. Aur. Part. 4. per tot.* Quicquid autem enumerati Doctores de Divisionum numero statuant, subsequenter ego cum *Lud. Mencken. item Swendend. dd. ll. & cum Struv. in S. J. C. Exerc. 46. thes. 60. seqq. atque Lauterb. p. 621. seqq.* Divisionum numerum septuplicem duco praxi forensi magis consentaneam. Perpendenda sic erit Divisionum doctrina

I. RESPECTU CAUSÆ EFFICIENTIS,

Et quidem

G 4

(A)TUM

(A) *TUM CAUSÆ REMOTÆ*, vi cuius dispescitur Actio

1. *In Civilem*, ex specie aliqua Juris civilis descendentem. *Luder. Menck. Theor. & Prax. Pand. tit. de O. & A. §. 14. Laurerb. p. m. 621.* Poterit autem Actio civilis juxta hodiernum Imperii Statum subdividi, ut dicatur (a) *Vel Universalis*, quæ ex Lege Imperii universalis provenit, & ubique obtinet. *Swendend. de Act. forens. P. I. Sect. I. C. 2. §. 12. p. m. 12.* (b) *Vel Localis*, quæ ex lege speciali provenit, & in certa Provincia locum habet. Quorsum refertur Actio, quæ ex Electorum, Principum, & aliorum Imperii Statuum Constitutionibus oritur. *Swendend. d. l. §. 13. Valent. Riemer. in Diss. de Action. tb. 12.* Ceterum de Legibus Imperii Germanici prolixè agit *Frider. Gerdes in Dissut. sub illo tit.*

2. *In Prætoriam, seu honorariam*, quæ est (a) *Aut in specie talis*, ex Prætoris in specie sic dicti, Jurisdictione, aut Edicto, originem habens. *Menck. d. l. §. 14. Swendend. d. l. §. 17. p. m. 13.* (b) *Aut Ædilitia*, quæ ab ædilibus curulibus est inventa.

venta. *Swendend. d. l. §. 18. Menck. d. l.*
 Utraque, civilis nempe & prætoria A-
 ctio, est *Sive Directa*, quæ ex Legis, aut
 Edicti verbis expressis conceditur. *Vid.*
Menck. d. l. §. 14. Lauterb. d. l. p. 622. Sive
Utilis, quæ ex Sententia Legis aut Edicti
 provenit. *Menck. d. §. 14. Laut. p. 622. Sive*
in factum, & in subsidium, ex æquitate,
 deficientibus Legis, aut Edicti verbis,
 & sententia. *Menck. d. §. 14. Lauterb. p. 622.*
Exempla sunt in l. 23. §. 5. l. 52. ff. de R. V.

(B) *TUM CAUSÆ PROPINQVÆ*, cu-
 jus intuitu Actio oritur

* *Aut ex jure personarum*, seu statu ho-
 minum. §. 13. *Institut. de Action.* dicitur-
 que præjudicialis, de qua judicatur pri-
 us, quam lis principalis deceditur, *Schil-
 ter. ad ff. Exerc. 3. §. 20.* Illa provenit ex
 statu *sive Libertatis, sive Civitatis, sive Fa-
 milix*, & competit ad asserendum, aut
 ad contra alterius oppugnationem de-
 fendendum jus vel Libertatis, vel Civi-
 tatis, vel Familix. *Menck. d. l. §. 15. Swen-
 dend. d. l. p. m. 53. seqq.* Dividitur Actio
 præjudicialis (1) *in Affirmatoriam*, seu
 Confessoriam, qua actor statum certum

G 5

contra

contra negantem asserit, eumque declarari petit, *Menck. d. l. §. 15. Böhmer. Introd. ad Jus Digest. tit. de O. & A. §. 12. Et in Negatoriam*, qua alter statum suum aduersus alterius oppugnationem defendit. *Menck. d. l. §. 15. Böhmer. d. l. (2) In Directam*, quæ ex verbis Legis competit, & instituitur de ipso statu Libertatis, Civitatis, vel Familiæ. *Menck. d. l. §. 15. Swendend. d. l. Cap. 2. memb. 2. Art. 1. p. m. 54. 55. Et in Utilem*, quæ ex sententia & interpretatione Legis descendit, & ubi de personarum jure, affini statui Libertatis, (e. g. conditione hominis proprii) Civitatis, (e. g. jure incolatus) vel Familiæ, (e. g. agnationis) asserendo, vel aduersus impugnationem defendendo agitur. *Menck. d. l. §. 15. Swendend. Memb. 2. 3. 4. seqq. p. m. 69. seqq. Hammel. Tr. de Action. Cap. 43. 44. 45. 46.*

** *Aut ex jure rerum*, tunc Actio est (a) *VEL SIMPLEX, SEU PURA*, eaque (1) *Sive Realis*, proveniens ex jure in re, ipsamque rem afficiens, atque competens contra quemcunque possessorem, *l. 25. ff. de O. & A. Menck. d. l. §. 16. Dicitur*

tur rei vindicatio, *Lauterb. p. m. 622.* & persequitur personam non per se, sed ob rem possessam, quæ obligata est. *l. 30. ff. de noxal. action. l. 13. §. 1. & l. 19. pr. ff. de damn. infect.*

(2) *Sive Personalis*, quæ deducitur ex jure ad rem, seu ex obligatione, daturque contra personas obligatas, & petitur ea debiti præstatio. *l. 25. ff. de O. & A. Nuncupatur Condictio. d. l. 25. Lauterb. p. m. 622.* Non tamen competit contra tertium possessorem, nisi sit in rem scripta. *l. 9. §. 8. l. 14. §. 3. ff. Quod met. caus. Menck. d. l. §. 18.* Utpote quæ ratione originis est personalis, cum ex certo facto, vel delicto oriatur. *Sam. Stryk. ad Lauterb. dict. p. 62. verb. mutuamur.* In rem scripta ideo dicitur, quia indefinite adversus rem gestam concepta, nulla persona expressa, adversus quam id, quod gestum est, retractetur; In rem enim scribere hic denotat, generaliter concipere. *Vid. Jo. Hinr. Miollenbec. in Explanat. Compend. Schüzio - Lauterbach. Lib. 4. tit. 2. num. 24.*

(b) *VEL MIXTA*, quæ oritur partim

G 6

ex

ex jure in re, partim ex jure ad rem. *Lauterb. p. 622.* huc spectat Actio familiæ herciscuadæ, communi dividundo, finium regundorum, hereditatis petitio. *Menck. d. l. §. 19. Schæpff. Synops. ff. tit. de O. & A. num. 21.*

II. RESPECTU SUBJECTI, Id quod considerandum erit

(a) *Quatenus est Subjectum activum, cujus intuitu Actio distingvitur in privatam, quæ a privato, ad jus suum tuendum instituitur. §. 17. Instit. de Action. e. g. Actio injuriarum. Add. Menck. d. l. §. 20. Jo. Andr. Fromman. in Delin. Act. per Divis. Cap. 5. Et in popularem, quæ competit cuivis ex populo, ad jus populi tuendum, Menck. d. §. 20. Fromman. d. l. Hæc duplicis est generis: Alia publica (strictè Accusatio dicta) quæ est Actio popularis, ex delicto vere publico descendens. Fromman. d. l. uti in causa Criminis læsæ Maj. Annonæ. &c. Alia popularis in specie, quæ oritur ex delicto quasi-publico. Fromman. d. l. Cap. 5. Menck. d. l. §. 20. Ea subdividitur in simpliciter talem, quæ competit cuique de populo, sine peculiari*

liari interesse, & *in secundum quid talem*, in qua peculiare agentis privatum interesse simul vertitur, *Fromman. d. l. C. 5. Bacchov. in Tr. de Action. disp. 1. tb. fin.* Cujusmodi est Actio sepulchri violati. *Vid. Tabor. in Partit. Elementar. Jur. P. 4. sect. 2. §. 25. in Not. p. m. 275.*

(b) *Quatenus est subjectum passivum*, contra quod Actio dirigitur, eaque nascitur

1) *Vel ex Contractu, aut proprio*, tunc vocatur Actio Directa, quæ datur contra ipsum contrahentem, *e. g.* Actio ex pacto. *Aut alieno*, & nominatur Actio adjectitia qualitate aucta, quæ competit contra eum, cujus voluntas concurrat, *e. g.* Actio quod jussu, vel in cujus rem aliquid verum est, & obtinet Actio de in rem verso. *Conf. Menck. d. l. §. 21. Fromman. d. l. Cap. 5.*

2) *Vel ex delicto*, & quidem *sive proprio*, tunc dicitur Actio Directa, quæ contra ipsum delinquentem conceditur, *e. g.* Condictio furtiva; *sive alieno*, & vocatur Actio Noxalis, quæ competit ex privato servi delicto, hinc existit Actio Noxalis. Vel etiam datur ob pauperi-

em contra possessorem animalis nocentis, ad id, ut vel rei æstimatio præstetur, vel noxæ deditio fiat; huc spectat Actio de pauperie. *Conf. Fromman. d. l. Menck. d. §. 21.*

(c) *Quatenus Subjectum Activum & Passivum simul spectatur, tunc Actio dividitur*

A. In simplicem, in qua unus litigantium est actor, alter autem reus, e. g. in Causa probationis, satisfactionis, &c. Conf. Menck. d. l. §. 22. Fromman. d. l. Swendend. de Act. For. P. I. S. 1. C. 2. §. 30. p. m. 16. Et in Duplicem, seu mixtum, in qua uterque litigantium Actor & Reus est, huc refertur Actio familiæ herciscundæ, communi dividundo, &c. Menck. d. l. §. 22. Swendend. d. l. §. 31. p. 16. ubi tamen quoad exercitium & processum ille Actor est, qui prius provocat ad iudicium. Swend. d. l. §. 31. p. 16. Lauterb. Comp. ff. p. 623.

B. In heredes transitoriam, eaque Actio subdividitur, dum est Vel simpliciter talis, qualis regulariter omnis Actio est. l. 62. ff. de R. I. Vel secundum quid talis, e. g. Actio ex delicto descendens, si lis cum

cum defuncto sit contestata, aut aliquid ad heredem pervenerit ex delicto. Quibus autem in casibus utraque Actio ratione Contractuum & Delictorum, competat tum heredibus, & sic active, tum contra heredes, & sic passive, prolixè agit *Hoppius in Comm. ad Inst. de perpet. & temporal. Act. §. 1. Lauterb. d. l. p. 623. Menck. d. l. §. 22. 23. Et in heredes non-transitoriam*, de qua Actione respectu transitionis tam activæ, quam passivæ, pluribus agit *Laur. p. 623. 624. Menck. d. l. §. 24. Mollenbec. in Div. Jur. Cent. 3. Div. 40. Lauterb. in Disp. de Transit. & Action. passim.*

III. RESPECTU OBJECTI,

Et quidem ejus, quod ex quacunque causa, quocunque modo, debetur, tunc Actio

(a) *Quoad Objecti Substantiam* est 1) *Alia* realis universalis, ad juris universitatem competens, e. g. Hereditatis petitio, *Menck. in Theor. & Prax. Pand. tit. de O. & A. §. 25. Fromman. in Delin. Act. per Dip. C. 7. Lauterb. p. 624.* *Alia* generalis, quæ datur de rebus pluribus, e. g. Actio pro Socio, negotiorum gestorum. *Swendend.*

de

de Act. for. P. I. S. 1. C. 2. §. 48. p. 18. Menck. d. l. §. 25. Lauterb. p. 624. *Alia* singularis, quæ de re singulari competit, e. g. Actio depositi, rei vindicatio. Swend. d. l. §. 49. p. 18. Lauterb. & Menck. dd. ll.

2) Est illa *Aut petitoria*, qua principaliter agitur de jure personarum, aut rerum, excepta possessione, nuncupatur Actio proprietatis. Swendend. d. l. §. 51. p. 19. Menck. d. l. §. 25. Lauterb. p. 624. *Aut possessoria*, seu Interdictum, maxime de possessione, vel quasi, competens. Fromman. d. l. C. 7. Lauterb. p. 624. Menck. d. l. §. 25. atque sic de possessione adipiscenda, retinenda, vel recuperanda. Menck. d. §. 25. Sam. Stryk. *Introd. ad Prax. for. C. 1. §. 17.* Non tamen hæc Actio possessoria cum hereditatis petitione possessoria est confundenda. Swend. d. l. p. 19.

(b) *Quoad Objecti qualitatem* Actio distinguitur 1) in *Rei persecutoriam*, qua petitur illud, quod nobis abest ex patrimonio, vel quia nostrum, vel quia nobis debitum. §. 17. *Instit. tit. de Act. l. 35. ff. de O. & A. Struv. S. J. C. Ex. 46. th. 69. ibiqz Pet. Müller. lit. β. γ.* Huc refertur omnis
fere

fere Actio, ex contractu vero, vel quasi, competens, omnisque realis, sed saltim quædam Actiones, ex delicto descendentes. *Menck. d. l. §. 26. Schæpff. Synops. ff. tit. de O. & A. n. 25. 26. Lauterb. p. 624. Struv. d. th. 69.* Et in pœna persecutoriam, seu pœnalem, quæ actor id persequitur, quod debetur ad reum coërcendum. *Menck. d. l. §. 26. Lauterb. d. l. p. 624.* Hujus loci est Actio furti in quadruplum, injuriarum, *Menck. d. l. §. 26. Struv. d. l. th. 69.* Et in mixtam, quæ & rem & pœnam persequimur, hujus loci est Actio vi bonorum. *Mollenbec. d. l. divis. 30. lit. c. Lauterb. p. 625. Struv. d. th. 69.*

(c) Quoad Objecti quantitatem Actionis divisio sistitur in Eam, qua Simplum petitur, eaque est rei, vel pœnæ persecutoria, absque mentione dupli, tripli, vel quadrupli, a Lege determinata. Cujusmodi est regulariter omnis Actio realis ex conventionem, atque omnis ex delicto rei persecutoria, & pœnalis, modo certam ac determinatam pœnam habeat. *Fromman. d. l. C. 7. Menck. d. l. §. 27. Lauterb. p. 625. Mollenbec. d. l. divis. 31.* Et
in

in Eam, qua agitur in Non-simplum, seu in amplius, vel cum augmento. *Menck. d.l. §. 28. Fromman. d.l. C. 7.* quæ augmenti persecutoria Actio est duplex, scil. *quædam* ab initio, seu sua natura talis est, quæ statim, dum nascitur obligatio, in duplum, triplum, vel quadruplum, competit, *e. g.* Actio furti manifesti, servi corrupti, *Menck. d. l. §. 29. Fromman. d. l. C. 7. Mollenbec. d. l. divis. 31. lit. b.* *quædam* autem ex post-facto, seu per accidens conceditur, quæ ab initio quidem in simplum competit, sed ob accedens delictum inficiationis, contumaciæ, &c. in amplius datur, *e. g.* Actio Legis Æquilix, Legati ad pias causas. *Mollenb. d.l. divis. 31. lit. b. Menck. d. l. §. 29. Fromman. d. l.*

IV. RESPECTU FORMÆ ACCIDENTALIS.

Tunc Actio solet dividi

(A) *RATIONE POTESTATIS JUDICIS*, & quidem

1) *Quantum aëtori satisfieri debeat*, est tunc Actio ex conventionem *Alia bonæ fidei*, in qua Judex ex bona fide æstimandi

li facultatem habet liberam, quantum
 ulter litigatorum alteri ex bono & æ-
 quo, etiam citra expressam conventio-
 nem, præstare debeat. §. 30. *Instit. de Act.*
 nunc spectant omnes Actiones ex Con-
 tractibus bilateralibus orientes, e. g. Ac-
 tio Empti-venditi, Locati-conducti
 &c. *vid. §. 28. Inst. de Act. Menck. d. l. §. 30.*
Mollenbec. d. l. divis. 32. lit. a. Alia stricti
iuris, in qua Judicis potestas conventi-
oni partium, & negotiorum naturæ ad-
stricta est, neutrumque judicando ex-
cedere potest. Menck. d. l. §. 31. Fromman.
d. l. C. 9. Lauterb. p. 626. Eo spectant Ac-
tionēs, ex unilaterali contractu de-
scendentes, Menck. d. l. §. 31. e. g. Condi-
ctio ex mutuo, Condictio ex stipulatu,
&c. Pet. Müller. ad Struv. S. J. C. Exerc. 46.
tb. 72. In quibus non plus, quam quod
alter alteri promisit, Judex adjudicare
potest, exemplum est in usuris non
promissis. Müller. d. l. ad tb. 72. Sam. Stryk.
Annot. ad Lauterb. Compend. ff. tit. de O. &
A. verb. adstricta est.

2) *Quemadmodum auctori satisfieri debe-*
at? tunc Actio est Vel Arbitraria, quæ
 ex

ex arbitrio Judicis pendet ob arbitrium
 ejus Sententiam præcedens, vel loci ad-
 jectionem. *Menck. d. l. §. 33. Lauterb. p. 626.*
 Estque *Aut specialis*, in qua Judex una
 Sententia decidit, quantum ob inter-
 esse loci, quo solutio fit, præstari debe-
 at, eo refertur Actio de eo, quod certo
 loco. *Aut generalis*, in qua Judici po-
 testas competit arbitrandi, seu jubendi,
 quemadmodum actori a reo satisfieri
 debeat, ut, si arbitrio isti non satisfiat,
 gravior Sententia condemnatoria se-
 quatur. *Menck. d. l. §. 33. Fromman. d. l. C. 9.*
 Estque *sive æstimatoria*, in qua fit con-
 demnatio in æstimationem ejus, quod
 ex Actione instituta debetur, præce-
 dente juramento in litem affectionis,
 hujus loci est Actio de dolo, rei vindica-
 tio. *Menck. d. l. §. 33. Sive pænalis*, in qua
 fit ob contumaciam Rei condemnatio
 in quadruplum, uti fit in Actione, quod
 metus causa, intra annum instituta.
Menck. d. l. §. 33. Vel Non-arbitraria, in
 qua Judex neque ante Sententiam ar-
 bitrium speciale interponit, neque ob
 loci adjectionem in ipsa Sententia arbi-
 tratur.

tratur. *Menck. d. l. §. 34.* Sed in illa Actione processum una Sententia finit. *Fromman. d. l. Cap. 9. Bachob. de Action. Disp. 7. thes. 3.*

(B) *RATIONE PRIVILEGII ADJUNCTI*, Nimirum quo Actio ob favorem personæ, vel rei, æquitatis conservandæ causa, exornari solet, tunc Actio dispescitur in *Privilegiariam*, quæ singulari quodam æquitatis jure, contra juris communis tenorem, a legislatore in uno & altero, maxime quantum ad concursum Creditorum, munita est; quorsum refertur Actio ex stipulatu de dote repetenda. *Fromman. d. l. C. 8. §. 4. & C. 9.* Et in *Simplicem*, seu *nudam*, quæ communem juris dispositionem sequitur. *Fromman. d. l. Cap. 9.*

(C) *RATIONE ORDINIS JUDICIARII, & FORMÆ PROCESSUS*, seu *MODI PROCEDENDI*, Actio dividitur in *Ordinariam*, quæ solenni ordine Judiciorum tractatur. *Menck. d. l. §. 35.* plenamque causæ cognitionem requirit, & de causa ordinaria competit, *Sbëndend. de Action. forens. P. I. Sect. I. Cap. 2. §. 73. Fromman. d. l. Cap. 9.* Huc refertur regulariter quævis Actio. *Menck. d. l. §. 35. Fromman. d. l. Cap. 8. §. 4. Carpz. Proc. Cib. tit. 1. Art. 1. num. 7.* Et in *Summariam*, quæ de simplici & plano, observatis saltim partibus Judicii substantialibus, expeditur. *Menck. d. l. §. 35. Sbënd. d. l. §. 74. p. 20.* Qualis Actio obtinet in causis alimentorum, in testamento relictorum, personarum miserabilium, spoli, &c. *Carpz. d. l. num. 46. Brunemann. Proc. Civil. Cap. 1. num. 17. seqq.*

V. RESPECTU FINIS.

Hujus intuitu Actio dividitur

- 1) *In principalem*, quæ propter se, non alterius Actio-

Actiōnis gratia, est introducta, hujusmodi est Rei vindicatio. *Menck. in Theor. & Pr. Pand. tit. de O. & A. §. 36. Fromm. in Delin. Act. per Dis. C. 11. Et in minus principalem*, quæ alii Actiōni vel præparando, vel defectum ejus supplendo inservit, eaque est *Sibe* preparatoria, quæ alii viam præparat, ut institui, vel saltim commodius in iudicium deduci possit, hujus generis est Actio ad exhibendum. *Menck. d. l. §. 36. Fromm. d. l. Cap. 10. th. 2. & C. 11. Sibe* subsidiaria, qua alia Actiōne deficiente, in subsidium datur. Horsum refertur Querela inofficiōsi testamenti, Actio funeraria, &c. *Menck. d. l. §. 36. Mollenbec. Divisio. juridic. Cent. 3. divis. 38.*

2) *In Civilem*, qua actor sive rem, sive pœnam, sive utramque in suam utilitatem persequitur. *Menck. d. l. §. 36. Fromm. d. l. C. 11.* Talis est Actio ex jure personarum, & jure ad rem, & quidem factio licito descendens, item illa Actio, quæ ex delictis privatis ordinariis, veris, vel quasi, provenit. *Fromman. d. l. C. 10. th. 2. p. m. 35.* Et *in Criminalem*, qua Actor publicum interesse principaliter persequitur, pœnamque in salutem Reipubl. infligi, aut multam Fisco applicari petit. *Menck. d. l. §. 36. Fromm. d. l. C. 11. Harvold. de Act. in proleg. n. 6. 7.* Eo tendunt Actiōnes ob crimina publica, & delicta extraordinaria, cuilibet de populo competentes. *Fromman. d. l. Cap. 10. pag. 35.*

VI. RESPECTU EFFECTUS,
Occasione illius, traditur Actiōnis divisio

1) *In Eam*, quæ solidum persequitur, qua solidum ejus, quod nobis debetur, non saltim persequimur, sed etiam consequimur. *Fromm. Delin. Act. per Dis. C. 13. Menck. Th. & Pr. Pand. tit. de O. & A. §. 37.*

Id

Id quod procedit regulariter in omnibus Actionibus. *Manz. ad Inst. tit. de Act. §. 36. n. 2.* Et in *Eam*, quæ non solidum, sed minus persequitur, quæ scilicet solidum persequimur quidem, sed non consequimur. Uti fit e. g. per Actionem de peculio. *Menck. d. l. §. 37.* de dote repetenda. &c. *Hopp. Comm. ad Inst. de Act. §. 36. & 39. Mollenb. Dis. jur. Cent. 3. Dis. 33.*

2) In *famosam*, in qua condemnatum ob turpe factum infamia juris sequitur, lege ita disponente. *Fromm. d. l. C. 13. Menck. d. l. §. 37.* Qualis est e. g. Actio vi bonorum raptorum, tutelæ, mandati, depositi, directæ, non contraria. *Vid. Biccus in Reb. Quot. Jur. Civ. S. 5. §. 12. Fromm. d. l. C. 12. th. 12.* Et in *non-famosam*, in qua condemnatum, licet ob turpe factum, infamia juris non sequitur. *Vid. Menck. d. l. §. 37. Fromm. d. l. C. 13.* id quod de Actione tutelæ, mandati, depositi contraria obtinet. *Biccus d. l. §. 12.*

3) In *præjudicalem*, quæ ante aliam concurrentem Actionem est dijudicanda. *Menck. d. l. §. 37. Fromm. d. l. C. 13. e. g.* Actio de statu Libertatis. &c. Et in *non-præjudicalem*, quæ ante aliam concurrentem Actionem non est dijudicanda. *Menck. d. l. §. 37. Fromman. d. l. Cap. 13.*

VII. RESPECTU ADIUNCTI,

Ab Adjuncto Actionis deducitur Divisio

In *perpetuam*, quæ annos 20. vel diutius durat; Dicitur autem perpetua non simpliciter, vel absolute, cum omnis Actio præfinito tempore expiret, sed respective, & secundum quid, nempe respectu aliarum Actionum, quæ breviori spatio finiuntur. *Hopp. Comm. ad Inst. tit. de perp. & temp. Act. ad princ. p. 193. Müller. ad Struß. S. J. C. Ex 46. th. 77. lit. y.*

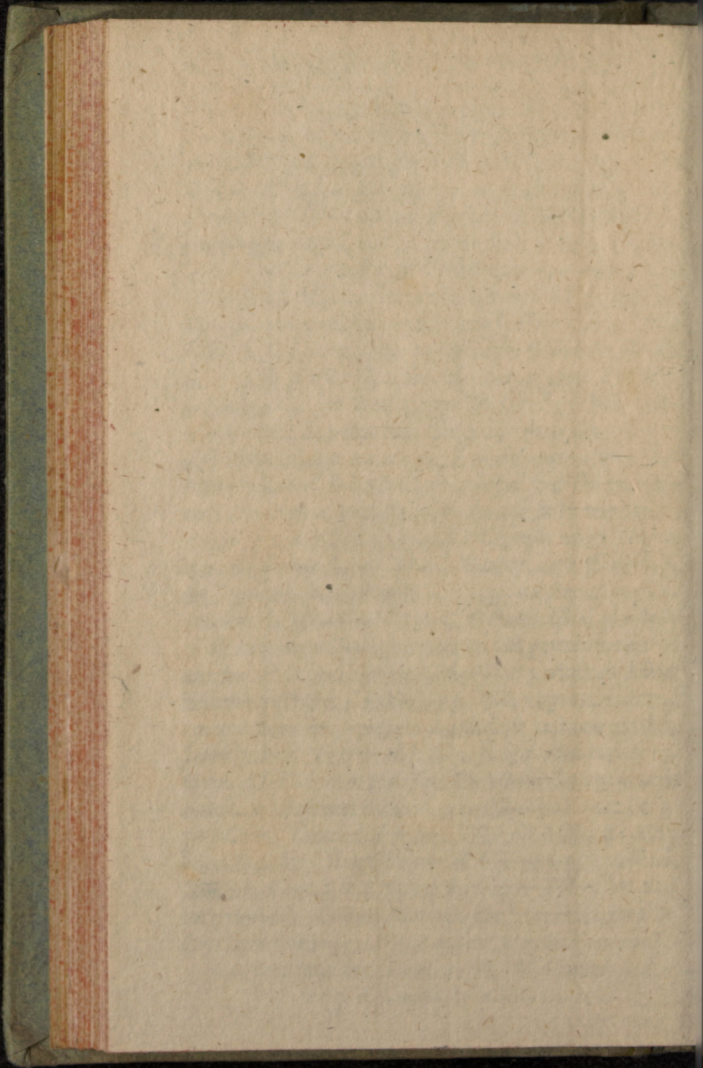
IIIa

Illa iterum dividitur, & nuncupatur *Vel perpetua in specie sic dicta*, quæ ex se & sua natura perpetuo competit. *Sßvend. de Act. for. P. I. S. I. C. 2. §. 113. p. 26.* Eaque est *Sive longi temporis*, dum est vel 10. vel 20. annorum, cujusmodi regulariter est Actio tum civilis, tum prætoria, realis. *Hopp. d. l. p. 1194. & 1197. Sive longissimi temporis*, est tunc aut 30. aut 40. aut 50. &c. imo & 100. annorum. *Sßvend. d. l. §. 116. p. 26.* De quibus omnibus consuli potest *H. Gebhard Tr. de Usucap. C. 3. n. 14. seqq. p. 523. seqq. G. Geiger. Tr. de Usucap. & præscr. C. 7. tot. & Laut. p. 576. Vel perpetuata*, quæ per se est temporalis, sed per litis contestationem fit perpetua. Sic Actio pœnalis e. g. furti, doli &c. morte rei conventi perit, item injuriarum morte actoris, sed Actio talis, semel judicio per litis contestationem inclusa, perpetuatur, & salva manet, atque, prout Actionis genus est, usque ad 30. vel etiam 40. annos durat. *Vid. J. Gothof. ad t. ff. de R. I. ad l. 139. p. 586. Halterm. ad l. 139. ad Bronchorst. p. 411. 412. Wissenb. ad l. 139. §. 6. Geig. d. l. C. 7. n. 108.*

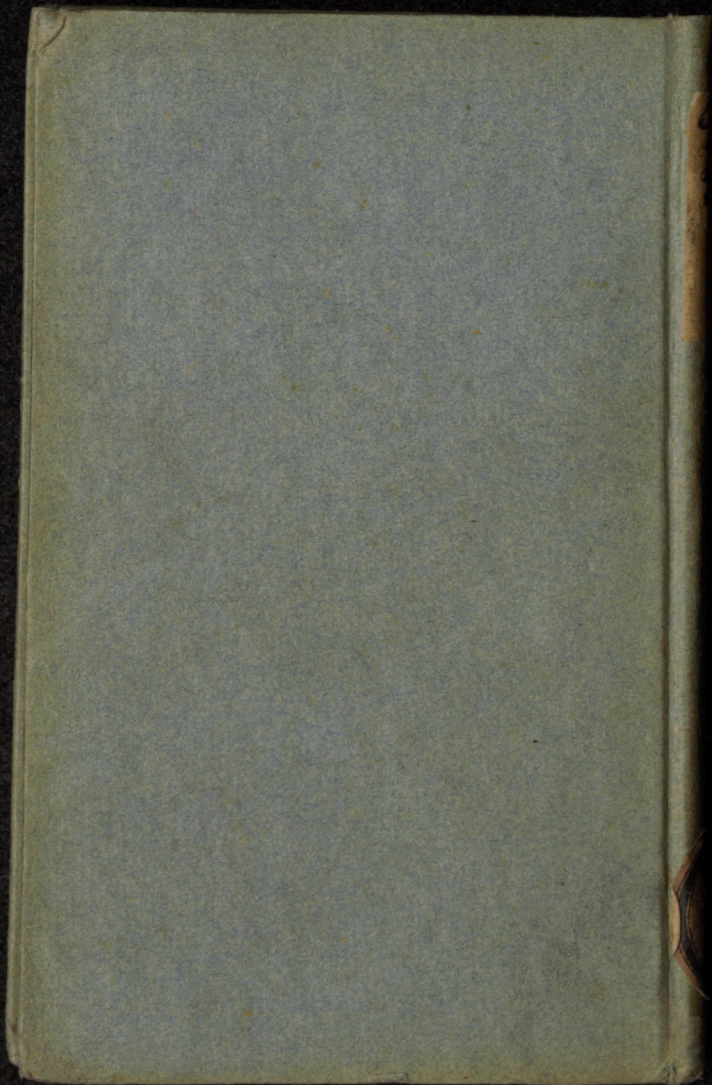
Et in temporalem, quæ non 20. sed pauciores durat annos. Huc pertinet ex Actionibus civilibus, Actio injuriæ verbalis, Actio ex L. Jul. repetundarum, contra heredes, querela inofficiosi testamenti &c. *Laut. p. 614. Geiger. d. l. C. 7. p. 254. 264. 265. seqq. Gebb. d. l. C. 4. n. 7. 8. 9. seqq.* Ex Actionibus prætoriiis autem huc refertur Actio pœnalis regulariter, e. g. popularis. *Laut. d. l. p. 615.* Uti est Actio de albo corrupto, &c. *Hopp. Comm. d. l. p. m. 1199. Mollenb. Dis. jur. Cent. 3. dis. 39. lit. b. Geiger. d. l. n. 15.* Sed ex prætoriiis rei persecutoriis hic numeratur ea Actio, quæ contra jus civile datur, e. g. Actio rescissoria, Pauliana &c. *Laut. p. 615. Mollenbec. d. l. Geig. d. l. num. 15. p. m. 264.*

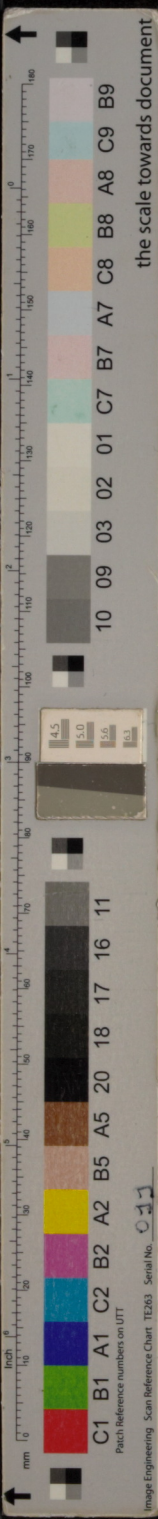
S.

atua in
ocom
p. 26.
10.
in
1777.
10. aut
p. 26.
Tr. de
Tr. de
per
as con
g. fu
narum
er liti
maner
rel eto
e d. l.
p. p.
m. 10.
durat
Actio
arum,
ni dea
1777.
arum
e. 4. 5.
e. 10.
e. 10.
e. 10.
e. 10.
e. 10.

the scale towards document

PRENSIVM. 157

undum quid talem,
 tis privatum in-
Fromman. d. l. C. 5.
disp. 1. 1b. fin. Cu-
ilchri violati. Vid.
tar. Jur. P. 4. sect. 2.

um passivum, con-
ur, eaque nascitur
aut proprio, tunc
 , quæ datur con-
 em, e. g. Actio ex
 nominatur Actio
 cta, quæ competit
 luntas concurrat,
 vel in cuius rem
 obtinet Actio de
ck. d. l. §. 21. From-

uidem sive proprio,
 cta, quæ contra
 conceditur, e. g.
 ve alieno, & voca-
 e competit ex pri-
 inc existit Actio
 latur ob pauperi-
 em

7